

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

Кафедра фінансів, банківської і страхової справи

Затверджую:

Директор ННІМЕФ

“ ___ ” _____ 2019р.

Схвалено на засіданні кафедри фінансів,
банківської і страхової справи

Протокол № ___ від “ ___ ” 2019р.

Завідувач кафедри _____ О.І. Дацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІНВЕСТИВАННЯ»

Статус дисципліни: нормативна професійної підготовки

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціалізація: Фінанси, банківська справа та страхування

Форма навчання: денна Курс 4

Семестр: сьомий

Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин: 4/120 за навчальним планом (від січень 2016р.):

- лекції(Л) 28
- семінарські (С) 14
- практичні заняття (ПЗ) _____
- лабораторні заняття (ЛЗ) _____
- самостійна робота студентів (СРС) 78

Робоча навчальна програма складена на основі навчальної програми дисципліни "Інвестування", підготовленої доцентом Тімко Н.І. та затвердженої на засіданні кафедри банківської та страхової справи (протокол № 11 від 21.04.2016 р.).

Розробник робочої програми навчальної дисципліни: доц. Тімко Н.І.

Київ МАУП

Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Інвестування" входить до програм фахової підготовки слухачів Міжрегіональної Академії управління персоналом рівня вищої освіти „бакалавр” денної та заочної форм навчання напряму „Управління і адміністрування”.

Предмет дисципліни «Інвестування» – економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Мета дисципліни «Інвестування» — надати теоретичних знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу. Під час вивчення дисципліни студенти мають набути фундаментальні теоретичні і практичні основи для розуміння стратегії, організації, інструментів та механізмів інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання; сформувані розуміння багатогранного впливу інвестиційного процесу на підвищення конкурентноздатності підприємства, галузі, національної економіки. У відповідності з метою курсу «Інвестування» основними його завданнями є:

- ✓ визначити економічний зміст інвестування, його основні форми, об’єкти;
- ✓ провести класифікацію інвестицій та визначити їх особливості;
- ✓ проаналізувати специфіку діяльності суб’єктів і інститутів інвестиційного ринку;
- ✓ визначити правове поле інвестиційної діяльності України;
- ✓ розглянути методологічного інструментарію інвестування;
- ✓ розглянути і визначити основні інвестиційні інструменти і ринки;
- ✓ визначити принципи формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора;
- ✓ засвоїти принципи і методи інвестування в цінні папери;
- ✓ засвоїти принципи і методи інвестування в реальні активи;
- ✓ розглянути методологію розробки бізнес-планів;
- ✓ розглянути основні інвестиційні джерела та сформувані навички вірно аналізувати їх переваги та недоліки та добирати;
- ✓ сформувані навички оцінки ефективності вкладання інвестиційного капіталу.

Статус дисципліни – обов’язкова професійної підготовки.

Місце навчальної дисципліни освітній програмі. Дисципліна поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами в результаті вивчення курсів «Фінанси», «Економіка підприємств», «Фінанси підприємств», «Мікроекономіка», «Гроші та кредит», «Облік і аудит», „Макроекономіка” та передуює вивченню дисциплін «Портфельне інвестування», «Інвестиційне кредитування», «Проектне фінансування», „Міжнародна інвестиційна діяльність”

Компетентності та програмні результати навчання. Вивчення дисципліни спрямоване на формування компетентності та відповідних їм вмінь, якими мають володіти випускники

напряму підготовки „Управління і адміністрування” освітнього рівня „бакалавр” після засвоєння навчальної дисципліни "Інвестування":

Інтегральна компетентність: здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі інвестування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність планувати та управляти часом.
3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
6. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.
7. Здатність працювати в міжнародному контексті.
8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
9. Здатність бути критичним і самокритичним.
10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.
11. Здатність працювати як у команді, так і автономно.
12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально- відповідально та громадянсько-свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ інвестування й узагальнення засад і закономірностей функціонування та розвитку інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання.
2. Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових ринків, етапів інвестиційного процесу.
3. Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної та інших наук для діагностики стану фінансового ринку країни.

4. Здатність використовувати базові знання і практичні навички щодо оцінки фінансових інструментів.

5. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері портфельної теорії.

6. Здатність аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію для вибору оптимального інвестиційного портфелю.

7. Здатність визначати вартість і структуру фінансових джерел для визначення середньозваженої вартості капіталу підприємства.

8. Здатність формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансування інвестиційної діяльності.

9. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення щодо вибору оптимального варіанту інвестиційного розвитку суб'єктів господарювання з обґрунтуванням раціональних джерел фінансування інвестиційного розвитку та брати відповідальність за них.

10. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері інвестування.

Передумови для вивчення дисципліни. Методична основа дисципліни “Інвестування” - сучасні економічні теорії та концепції інвестиційного і фінансового менеджменту, економічних ризиків, розробки провідних вчених країн зі сталою ринковою економікою, які максимально адаптовані до реальних умов розвитку національної економіки, а також теоретичні і практичні досягнення вітчизняних фахівців в сфері інвестиційної діяльності.

Очікувані результати навчання:

1. Планувати та управляти часом у професійній діяльності.
2. Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері інвестування.
3. Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.
4. Проводити дослідження на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
5. Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації державною та іноземними мовами.
6. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
7. Проявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації;
8. Виконувати професійні функції як самостійно, так і в групі під керівництвом лідера.
9. Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефахівцям у фінансовій області.

10. Дотримуватися професійних етичних стандартів.
11. Діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поваги до різноманіття та міжкультурності.
12. Застосовувати емпатію, вербальні та невербальні інструменти у міжособистісному спілкуванні і демонстрації власних результатів.
13. Вміти критично осмислювати концептуальні основи інвестування й узагальнення засад і закономірностей функціонування та розвитку інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання.
14. Показати належний рівень знань у сфері інвестування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових інструментів і фінансових ринків.
15. Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових інструментів , оцінювати їх доходність.
16. Застосовувати теоретичні знання та практичні навички для їх використання у сфері інвестування.
17. Визначати функціональні області та взаємозв'язки між суб'єктами інвестиційної діяльності.
18. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері інвестування.
19. Збирати, аналізувати та пояснювати необхідну інформацію, розраховувати економічні та фінансові показники, обґрунтовувати фінансово-інвестиційні рішення на основі використання необхідних інструментальних засобів.
20. Обирати та застосовувати економіко-математичні та статистичні методи для вибору оптимального інвестиційного портфелю суб'єктів господарювання з обґрунтуванням джерел його фінансування.
21. Демонструвати навички визначення вартості фінансових інструментів, їх ризику та доходності складання, а також навички визначення ефективності інвестиційних проектів.
22. Визначати структуру джерел фінансування і середньозважену вартість капіталу підприємства.
23. Формувати та реалізовувати комунікації в сфері фінансування інвестиційної діяльності.
24. Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері інвестування.

Критерії оцінювання результатів навчання

Підсумковий контроль знань студентів формується на підставі сумарного рейтингу, що включає рейтингові оцінки під час поточного контролю та рейтингову оцінку на екзамені (заліку). Згідно критеріям оцінки знань студентів за сумарним рейтингом (табл. 1) виставляється екзаменаційна оцінка.

Таблиця 1

Критерії оцінки знань студентів за сумарним рейтингом

Якісна характеристика	Кількість балів	Рейтингова оцінка	Додаткові умови
Відмінно	90-100 балів	A	
Дуже добре	82-89 балів	B	
Добре	75-81 бал	C	
Задовільно	68-74 бали	D	
Достатньо, задовільно	60-67 балів	E	
Незадовільно	35-59 балів	EX,	можливість повторного складання
Незадовільно	1-34 бали	F	повторне вивчення*

*У останньому випадку відповідно до «Положення про систему триступеневого контролю знань студентів Міжрегіональної Академії управління персоналом» студенту рекомендується повторне слухання курсу.

Може передбачатися оцінювання за співвідношенням 85:15. В цьому випадку на залік/екзамен відводиться 15 балів (1-5 за відповідь на кожне з трьох питань екзаменаційного білету) або тестові чи інші залікові завдання.

Максимальна сума балів (поточна рейтингова + підсумкова екзаменаційна) складає 100 балів, а мінімальна сума балів по поточному контролю – 60 балів (допуск до здійснення підсумкового контролю знань). Рекомендована шкала балів оцінювання поточного та підсумкового контролю наведено в табл.2.

Таблиця 2

Розподіл балів за якими оцінюються різні види робіт

	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3				Разом (мін)	Разом (макс)	Іспит	Усього
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
Бали за модуль	20-30		20-30		40-55				60	85	15	100
Теми/типи контролю	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
ПК	5	5	5	5	5	5	5	5	15	15		
РТ	5	5	5	5	5	5	5	5	15	20		
М		10		10				10	15	30		
ІР	5	5	5	5	5	5	5	5	15	20		

Тип контролю:

ПК – поточний контроль (відповіді на семінарах, доповнення)

РТ – розв'язок задач/ тестування

М – модульна контрольна робота

ІР – індивідуальна робота

Засоби діагностики результатів навчання

Контроль є невід'ємною складовою навчання страхуванню і проводиться з метою оцінки навчальних досягнень студентів в оволодінні страхуванням згідно з визначеним чинною програмою рівнем досягнень, оцінки ефективності навчального процесу, підвищення мотивації до навчання.

Система контролю має комунікативну спрямованість, що дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь механізмів страхування. Вона характеризується зв'язністю і зростаючою складністю, і включає поточний і підсумковий види контролю.

Цілі та зміст різних видів контролю мають відповідати цілям, завданням та змісту навчання. Порядок нарахування балів і виставлення оцінок під час виконання студентами контрольних завдань зумовлюється обраним видом контролю і повинен бути зручним і практичним. Результати контролю виступають показниками успішності студентів, які можна співвідносити з очікуваними навчальними досягненнями в оволодінні страхуванням.

Поточний контроль реалізується на практичних заняттях шляхом усного опитування, перевірки конспектів, виконанням тестів і контрольних робіт, різновидів самостійної роботи, зокрема написання рефератів, творчих завдань тощо.

Завдання для проведення поточного контролю розробляються викладачами з урахуванням особливостей навчання страхуванню на відповідному курсі.

Метою підсумкового контролю, що проводиться наприкінці відповідного семестру, є визначення рівня володіння студентами засобами страхування відповідно до рейтингової системи оцінювання знань, яка додається до робочої програми навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/заліку, який складається письмово. Залік проводиться у формі відповідей комбінованого тесту, який включає наступні різновиди роботи – теоретичні визначення та розрахункові завдання.

Програма навчальної дисципліни

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни

№ n/n	Курс <u>4</u> Семестр <u>7</u> Обсяг в кредитах ЄКТС 4/ Всього годин у семестрі <u>120</u> <i>Назва змістового модуля та теми</i>	Кількість годин, з них:					Форма контролю
		лекції (Л)	семінари	практичні, лібораторні (ПЗ, ЛЗ)	Інд.-конс .роб. (ІКР)	самостійна робота студ.(СРС)	
Змістовий модуль 1. Методологічні основи інвестування							
1.	Економічна суть та форми інвестування	2		2		6	СР, УО, ВТ
2.	Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності	2		-		8	СР, УО, ПМК
Змістовий модуль 2. Методологічний інструментарій інвестування							
3.	Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.	4		2		10	СР, УО, КР
4є	Інвестиційні інструменти і їх оцінка	6		2		12	СР, ПК, ПМК
Змістовий модуль 3. Інвестиційна стратегія і тактика							
5.	Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора	4		2		8	СР, УО, ВТ
6.	Інвестування в матеріальні активи. Бізнес - планування	4		2		12	СР, УО, КР
7.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	2		2		10	СР, УО, ВТ
8.	Формування портфеля цінних паперів і управління ним	4		2		12	СР, ПК, ПМК
Разом годин: 120		28		14		78	іспит

Форми контролю: УО - усне опитування; ПМК – проміжний модульний контроль; СР – перевірка завдань для самостійної роботи; ПК – перевірка конспектів; КР – контрольна робота; ВТ – вибіркове тестування.

Зміст дисципліни за змістовними модулями

Дисципліна «Інвестування» складається з трьох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. *Методологічні основи інвестування*

Змістовий модуль 2. *Методологічний інструментарій інвестування*

Змістовий модуль 3. *Інвестиційна стратегія і тактика*

Змістовий модуль 1 *Методологічні основи інвестування* – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності засвоєння студентом загальних теоретико-методичних засад здійснення інвестиційної діяльності. В модулі розглядається економічна сутність інвестиційної діяльності як рушійної сили розширеного відтворення економіки та основа підвищення її конкурентоспроможності; розкривається поняття інвестиційного ринку, як системи взаємопов'язаних елементів; характеризується вплив інвестиційного середовища на розвиток інвестиційної діяльності; визначається роль держави у формуванні відповідного, сприятливого інвестиційного клімату. Після опрацювання даного модуля студенти повинні вільно володіти категоріальним апаратом дисципліни; розуміти значення інвестиційної діяльності для підвищення конкурентоздатності як економіки в цілому, так і окремих суб'єктів господарювання, розуміти особливості реалізації інвестиційної діяльності у різних формах;.

Змістовий модуль 2. *Методологічний інструментарій інвестування* – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності засвоєння студентом загальних теоретико-практичних засад, необхідних для оцінки доходності та ризиковості інструментів інвестування. Засвоєння модулю передбачає набуття вміння проводити оцінку вартості капітала та обирати інструменти для формування її оптимального значення; вміння щодо оцінки доходності цінних паперів як інструментів фінансового інвестування; оволодіння основними методами оцінки ризиків інвестиційної діяльності.

Змістовий модуль 3. *Інвестиційна стратегія і тактика* - це система навчальних елементів, поєднаних за ознакою відповідності засвоєння теоретико-практичних засад реалізації інвестиційної діяльності в сфері фінансового та реального інвестування, що передбачає вивчення критеріїв та методів оцінювання якостей фінансових інструментів, обґрунтування та вибір оптимальної, відповідно цілей інвестора стратегії інвестування, оцінювання та аналіз сформованого інвестиційного портфеля; застосування різних критеріїв та методів оцінки інвестиційних проектів з метою прийняття інвестиційних рішень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи інвестування

Тема 1. Економічна суть та форми інвестування.

Глобалізація та інтернаціоналізація світової економіки. Економічна сутність інвестицій. Роль інвестицій в розвитку економіки країни. Інвестування – чинник підвищення рівня

конкурентоспроможності підприємства, галузі, національної економіки. Інвестиційний мультиплікатор. Фактори, які впливають на обсяги інвестицій (інфляція, ризики, процентна ставка, час, прибуток).

Поняття “інвестиція”. Види та форми інвестицій. Класифікація інвестицій (за об’єктом вкладання, за характером участі інвестора, за терміном, за територіальною ознакою тощо). Реальні і фінансові інвестиції: сутність та особливості. Валові і чисті інвестиції. Капітальні та поточні інвестиції. Прямі та портфельні інвестиції. Кількісні критерії прямих інвестицій. Горизонтальні та вертикальні прямі інвестиції. Інвестиційні цілі прямого інвестування (засновницькі, доповнюючі, зміцнюючі, раціоналізаторські інвестиції). Інвестиції в інтелектуальну власність (виключну, інформаційну, ліцензійну). Інноваційна форма інвестування. Закордонні та іноземні інвестиції.

Рекомендовані джерела інформації [7; 8; 30; 31; 33; 41; 43; 50; 65; 75; 80; 91; 97; 101; 102]

Тема 2. Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності

Інвестиційний ринок та його інфраструктура. Класифікація інвестиційних ринків. Ринки інвестиційних ресурсів та інвестиційних товарів. Елементи інвестиційного ринку: попит, пропозиції, ціна, кон’юнктура і конкуренція, їх взаємозв’язок. Суб’єкти інвестиційної діяльності. Інституційні інвестори. Інвестиційне середовище і інвестиційний процес. Інвестиційний клімат (інвестиційний потенціал та його складові, характеристика інвестиційних ризиків). Міжнародні рейтинги (Euromoney, Institutional Investment тощо).

Кількісний аналіз світових потоків прямих інвестицій. Індекс припливу в країни прямих іноземних інвестицій, ЮНКДАТ- індекс стану припливу прямих іноземних інвестицій, ЮНКТАД - індекс потенційного припливу прямих інвестицій.

Правове поле забезпечення інвестиційної діяльності. Форми та важелі впливу держави на інвестиційну діяльність (прямі і непрямі). Інструменти впливу, що пов’язані з торгівельними заходами (тарифні або кількісні обмеження, національні стандарти, регіональні угоди про вільну торгівлю, зони експортного виробництва). Засоби впливу на інвестиційну діяльність. Змінні засоби прямого впливу з обмеженою сферою дії (бюджетне фінансування на безповоротній основі; бюджетне кредитування; управління процесами приватизації; часткове фінансування державою інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки тощо). Змінні засоби непрямого впливу (грошово-кредитна, амортизаційна, цінова, валютна політика). Інструменти податкового стимулювання. Інструменти фінансового стимулювання (прискорена амортизація, пільгові кредити, інвестиційні гарантії, безвідсоткові кредити). Індикативне планування інвестиційної діяльності.

Вільні економічні зони. Порядок створення, функціонування та ліквідації ВЕЗ. Світовий досвід створення ВЕЗ.

Вплив міжнародних інституцій на інвестиційну діяльність (ЮНКДАТ, СТО, ОЕСР), БАГІ, МЦІУС, МОП).

Рекомендовані джерела інформації [1;5, 6; 14; 16; 19; 30; 31; 38; 40; 41; 43; 44; 47; 50; 61; 74; 75; 78; 85; 86; 91; 94-96; 104-107; 112]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методологічний інструментарій інвестування

Тема 3. Методологічний інструментарій інвестування

Концепція вартості грошей. Теорія граничної ефективності інвестування (Кейнс). Принципи оцінки вартості грошей. Поняття грошових потоків. Чистий прибуток. Амортизаційні відрахування. Методи нарахування амортизації.

Майбутня і теперішня вартість грошей. Прості і складні проценти. Дисконтний множник і дисконтування грошових потоків. Властивості ринкової вартості. Поняття «ануїтет». Теперішня й майбутня вартість ануїтету. Платежі пренумерандо та постнумерандо.

Фактори, що впливають на вартість інвестиційних грошей і цінних паперів. Вплив інфляції на результати інвестиційної діяльності. Номінальна і реальна вартість. Врахування фактору інфляції на приращення вартості і на формування реальної ставки проценту. Формування рівня доходів /прибутків/ від інвестицій. Дисконтування. Інфляційна премія і порядок її обчислення. Розрахунок середньозваженої вартості фінансування (WACC).

Інвестиційні ризики: поняття та класифікація. Систематичні та несистематичні ризики. Методи (експертний, статистичний, рейтинговий, нормативний) та принципи вимірювання ризиків. Середнє квадратичне відхилення. Коефіцієнт варіації. Відношення ризику і доходу. Аналіз чутливості реагування. Ризик портфелю інвестицій. Визначення ризику і віддачі по моделі оцінки капітальних активів /МОКА/. Премія за ризик, бар'єрна ставка. Визначення коефіцієнту "бета". Лінія надійності інвестиційного ризику.

Ліквідність інвестицій. Методи оцінки ліквідності інвестицій за часом і рівнем фінансових витрат. Класифікація інвестицій за рівнем ліквідності. Премія за ліквідність.

Рекомендовані джерела інформації [26; 27-30; 33; 37; 41; 43; 46; 50-52; 65; 99; 109; 115;116]

Тема 4. Інвестиційні інструменти і їх оцінка

Класифікація типів і видів цінних паперів. Пайові цінні папери. Звичайні акції і їх властивості. Пакет акцій. Привілейовані акції (конвертовані, викупні, з часткою участі тощо) Боргові цінні папери. Облігації. Векселі. Депозитні сертифікати. Похідні цінні папери: ф'ючерси і опціони. Інструменти грошового ринку і ринку капіталу.

Принципи обчислення вартості цінних паперів.

Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів. Фундаментальний та технічний аналіз фондових інструментів. Фінансові коефіцієнти оцінки акцій (співвідношення ціни та доходу на акцію, ціни та обсягів продажу на акцію, ціни та балансової вартості активів). Фондові та біржові індекси. Характеристика іноземних (Dow Jones Index, Actuaries Share, NIKKEY тощо) та українських фондових індексів (КАС, ПФТС, WOOD тощо).

Рекомендовані джерела інформації [3; 23; 30; 31; 33; 39; 41-43; 45; 46; 54; 56; 64; 67; 71; 72; 82-84; 89-91; 97; 109; 111; 115; 116]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Інвестиційна стратегія і тактика

Тема 5. Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора, компанії /фірми/.

Поняття “інвестиційна стратегія”. Види інвестиційних стратегій і фактори визначаючі їх вибір. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії компанії /фірми/, приватного інвестора.

Визначення стратегічних напрямків інвестиційної діяльності. Стратегія формування інвестиційних ресурсів. Класифікація джерел інвестиційних ресурсів.

Оцінка інвестиційної привабливості регіонів. Класифікація регіонів в Україні за інвестиційною привабливістю. Оцінка інвестиційної привабливості галузей. Основні критерії оцінки інвестиційної привабливості галузі. Життєвий цикл галузі і його значення для визначення інвестиційної привабливості галузі. Оцінка інвестиційної привабливості компанії. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості компанії. Визначення ситуації “гра активів” і зростанні. Фінансовий або загальний аналіз компанії /фірми/. Звіт про прибутки та збитки, баланс. Ключеві співвідношення і коефіцієнти. Аналіз короткострокових активів. Аналіз дебіторської заборгованості. Аналіз довгострокових та скритих активів.

Пасивна і активна інвестиційні стратегії: поняття, застосування. Стратегії реального інвестування.

Рекомендовані джерела інформації [19; 25; 30-32; 38; 41; 43; 44; 50; 52; 59; 65; 69; 75; 77; 92; 101-103; 107; 113]

Тема 6. Інвестування в матеріальні активи. Бізнес-планування

Місце інвестиційної діяльності в розвитку компанії /фірми/. Види інвестиційних проектів. Основні інструменти інвестування в матеріальні активи. Інвестиційний проект: класифікація. Формування портфеля реальних інвестиційних проектів. Оцінка портфелю інвестиційних проектів по критеріям: прибутковості, ризику і ліквідності.

Інвестиційний цикл та його фази. Стадії передінвестиційної фази. Стадії інвестиційної фази. Моніторинг інвестиційних проектів. Експлуатаційна фаза. Поняття проектного циклу (формулювання проекту, розробка, експертиза, реалізація проекту, оцінка результатів).

Стратегічне та оперативне планування: поняття, основні відмінності. Принципи і методи розробки стратегічних і оперативних планів. Бізнес-планування: поняття, ціль, призначення. Бізнес-план і інвестиційний проект: загальні і відмінні риси.

Методологія розробки бізнес-планів. Типова структура бізнес-плану: основні розділи і їх зміст. Розробка маркетинг плану. Загальна частина бізнес-плану. Фінансова частина бізнес-плану. Розробка прогнозу грошових потоків. Розробка прогнозної фінансової документації. Визначення ставки дисконтування вартості. Визначення поточної вартості грошових потоків при виборі ставки дисконтування.

Фінансово-економічна оцінка доцільності інвестицій. Розрахунок показників ефективності реальних інвестиційних проектів (метод чистої теперішньої вартості (NPV), індекс рентабельності інвестицій (PI), метод визначення внутрішньої норми доходності (IRR), визначення періоду окупності). Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності (вплив інфляції, аналіз чутливості реагування, аналіз беззбитковості, аналіз еквівалента певності).

Методи економічної оцінки ефективності інвестування (чистої приведеної вартості, внутрішньої норми доходності, періоду окупності, індексу доходності). Підготовка резюме бізнес-плану.

Етапи та способи реалізації інвестиційних проектів. Основні напрямки забезпечення ефективності реалізації реальних інвестицій.

Рекомендовані джерела інформації [26; 27-31; 33; 37; 41; 43; 50-53; 55; 62; 65; 66; 68; 73; 79; 88; 100; 110]

Тема 7. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Проектне фінансування: поняття, класифікація. Джерела фінансування інвестиційних проектів. Власні кошти. Залучені кошти. Запозичені кошти.

Фінансування за допомогою емісії акцій і облігацій. Лізинг як механізм залучення інвестиційних ресурсів. Банківське кредитування бізнес-проектів: основні принципи і вимоги. Оформлення документів для подачі заявки на кредит.

Рекомендовані джерела інформації [3; 8; 18; 27; 30-33; 41; 43; 44; 50; 52; 79; 80; 96; 98; 99; 110; 116]

Тема 8. Формування портфеля цінних паперів і управління ним

Поняття інвестиційного портфелю: принципи, цілі і задачі його формування. Типи інвестиційних портфелів..

Формування портфелю цінних паперів. Методика оцінки акцій, облігацій для включення в портфель. Основні фактори, які враховуються при формуванні портфелю цінних паперів. Оцінка портфелю цінних паперів по доходності /прибуткам/і ризикам. Портфельний аналіз. Теорема про ефективну множину. Ринкова модель. Диверсифікація. Модель Марковіца. Визначення складу оптимального портфелю.

Інвестиційні цінні папери в портфелях банків. Фактори, які впливають на вибір інвестиційних паперів. Норма доходу, що очікують. Податкові характеристики. Інструментарій “портфельної трансформації”. Ризики портфелів цінних паперів; ризики пов’язані з інвестуванням у фінансові активи (фінансові ризики): кредитні ризики (відсотковий, ризик ліквідності, ризик невиконання емітентом своїх зобов’язань), інфляційний ризик, валютний ризик. Співвідношення ризику і доходу.

Управління інвестиційним портфелем. Корегування інвестиційного портфелю фірми /компанії/. Стратегії управління портфелем цінних паперів. Активний стиль управління портфелем і його стратегії. Методи пасивного управління портфелем. Диверсифікація. Керування активами і зобов’язаннями. Індексний портфель. Хеджування портфеля. Оцінка ефективності керування портфелем.

Прийняття управлінських рішень про “вихід” із інвестиційних проектів та продаж цінних паперів. Прийняття рішень щодо реінвестування капіталів.

Рекомендовані джерела інформації [3; 5; 22; 23; 24; 30; 39; 42; 45; 50; 56; 59; 63; 64; 71; 76; 83; 89; 90; 96 ; 105; 113]

Плани лекцій

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи інвестування

Лекція 1 (2 год.)

Тема 1. Економічна суть та форми інвестування.

1. Економічна сутність інвестицій, їх роль у забезпеченні розширеного відтворення.
2. Фактори, які впливають на обсяги інвестицій (інфляція, ризики, процентна ставка, час, прибуток).
3. Класифікація інвестицій (за об’єктом вкладання, за характером участі інвестора, за терміном, за територіальною ознакою тощо)
4. Інноваційна форма інвестування.
5. Закордонні та іноземні інвестиції.

Рекомендовані джерела інформації [7; 8; 30; 31; 33; 41; 43; 50; 65; 75; 80; 91; 97; 101; 102]

Лекція 2 (2 год.)

Тема 2. Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності

1. Інвестиційний ринок: структура, функції.

2. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
3. Інвестиційний клімат та чинники, що його визначають. Системи рейтингової оцінки інвестиційного клімату.
4. Кількісний аналіз світових потоків прямих інвестицій.
5. Правове поле забезпечення інвестиційної діяльності.
6. Форми та важелі впливу держави на інвестиційну діяльність (прямі і непрямі).
Рекомендовані джерела інформації [1;5, 6; 14; 16; 19; 30; 31; 38; 40; 41; 43; 44; 47; 50; 61; 74; 75; 78; 85; 86; 91; 94-96; 104-107; 112]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методологічний інструментарій інвестування

Лекція 3 (4 год.)

Тема 3. Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.

1. Концепція вартості грошей. Принципи оцінки вартості грошей.
2. Теорія граничної ефективності інвестування (Кейнс).
3. Поняття грошових потоків.
4. Майбутня і теперішня вартість грошей.
5. Поняття «ануїтет»: пренумерандо та постнумерандо.
6. Фактори, що впливають на вартість інвестиційних грошей і цінних паперів.
7. Вплив інфляції на результати інвестиційної діяльності. Інфляційна премія і порядок її обчислення.
8. Розрахунок середньозваженої вартості фінансування (WACC).
9. Інвестиційні ризики: поняття та класифікація.
10. Методи та принципи вимірювання ризиків.
11. Середнє квадратичне відхилення. Коефіцієнт варіації.
12. Аналіз чутливості реагування.
13. Визначення ризику і віддачі по моделі оцінки капітальних активів /МОКА/. Лінія надійності інвестиційного ризику.
14. Ліквідність інвестицій. Методи оцінки ліквідності інвестицій. Класифікація інвестицій за рівнем ліквідності.
Рекомендовані джерела інформації [26; 27-30; 33; 37; 41; 43; 46; 50-52; 65; 99; 109; 115; 116]

Лекція 4 (6 год.)

Тема 4. Інвестиційні інструменти і їх оцінка

1. Класифікація типів і видів цінних паперів.
2. Пайові цінні папери.
3. Боргові цінні папери.
4. Похідні цінні папери: ф'ючерси і опціони.
5. Параметри оцінки інвестиційних якостей цінних паперів.
6. Фундаментальний та технічний аналіз фондових інструментів.
7. Фондові та біржові індекси.
Рекомендовані джерела інформації [3; 23; 30; 31; 33; 39; 41-43; 45; 46; 54; 56; 64; 67; 71; 72; 82-84; 89-91; 97; 109; 111; 115; 116]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Інвестиційна стратегія і тактика

Лекція 5 (4 год.)

Тема 5. Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора, компанії /фірми/.

1. Види інвестиційних стратегій і фактори визначаючі їх вибір. Пасивна і активна інвестиційні стратегії.
2. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії.
3. Визначення стратегічних напрямків інвестиційної діяльності.
4. Стратегія формування інвестиційних ресурсів.
5. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів
6. Оцінка інвестиційної привабливості галузей.
7. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості компанії.
Рекомендовані джерела інформації [19; 25; 30-32; 38; 41; 43; 44; 50; 52; 59; 65; 69; 75; 77; 92; 101-103; 107; 113]

Лекція 6 (4 год.)

Тема 6. Інвестування в матеріальні активи. Бізнес-планування

1. Інвестиційна діяльність підприємства: зміст, особливості.
2. Інвестиційний проект: класифікація.
3. Інвестиційний цикл та його фази.
4. Стратегічне та оперативне планування: поняття, основні відмінності.
5. Методологія розробки бізнес-плану.
6. Фінансово-економічна оцінка доцільності інвестицій.
7. Розрахунок показників ефективності реальних інвестиційних проектів.
8. Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
9. Етапи та способи реалізації інвестиційних проектів.
Рекомендовані джерела інформації [26; 27-31; 33; 37; 41; 43; 50-53; 55; 62; 65; 66; 68; 73; 79; 88; 100; 110]

Лекція 7 (2 год.)

Тема 7. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

1. Класифікація джерела фінансування інвестиційних проектів.
2. Фінансування за допомогою емісії акцій і облігацій.
3. Лізинг як механізм залучення інвестиційних ресурсів.
4. Банківське кредитування бізнес-проектів: основні принципи і вимоги.
Рекомендовані джерела інформації [3; 8; 18; 27; 30-33; 41; 43; 44; 50; 52; 79; 80; 96; 98; 99; 110; 116]

Лекція 8 (4 год.)

Тема 9. Формування портфеля цінних паперів і управління ним

1. Поняття інвестиційного портфелю: принципи, цілі і задачі його формування.
2. Типи інвестиційних портфелів..
3. Формування портфелю цінних паперів: методика оцінки цінних паперів; визначення складу оптимального портфелю.
4. Управління інвестиційним портфелем.
Рекомендовані джерела інформації [3; 5; 22; 23; 24; 30; 39; 42; 45; 50; 56; 59; 63; 64; 71; 76; 83; 89; 90; 96; 105; 113]

Плани семінарських занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи інвестування

Семінарське заняття 1 (2 год.)

Тема 1. Економічна суть та форми інвестування.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Поняття інвестиція.
2. Фінансові інвестиції та їх особливі ознаки.
3. Реальні інвестиції та їх особливі ознаки.
4. Джерела інвестицій оновлення та розширення.
5. Капітальні інвестиції.
6. Кількісні критерії прямих інвестицій.
7. Різниця між горизонтальними і вертикальними прямими інвестиціями.
8. Портфельні інвестиції. Відмінності між портфельними та прямими інвестиціями.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Тенденції розвитку світового господарства, що обумовлюють активізацію інвестиційної діяльності.
2. Які фактори обумовлюють надзвичайну важливість створення ефективних інвестиційних механізмів на Україні?
3. Іноземні прямі інвестиції: вплив на економіку країни, форми, особливості реалізації на українському ринку.
4. Інтелектуальні інвестиції: характеристика видів, об'єктів, способів придбання.
5. Значення інноваційної діяльності для підвищення конкурентоздатності підприємства, галузі, національної економіки. Етапи та умови розвитку інноваційної діяльності.

Рекомендовані джерела інформації [7; 8; 30; 31; 33; 41; 43; 50; 65; 75; 80; 91; 97; 101; 102]

Тема 2. Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Структура інвестиційного ринку.
2. Характеристика суб'єктів інвестиційного ринку.
3. Складові характеристик інвестиційного клімату.
4. Характеристика форм прямого та непрямого впливу держави на інвестиційну діяльність.
5. Характеристика типів вільних економічних зон (зовнішньоторгівельних, галузевих, комплексні (спеціальних) зон виробничого характеру).

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика інвестиційного клімату України. Місце в системі міжнародних рейтингів.
2. Динаміка іноземного інвестування в економіку країни: напрями, проблеми і перспективи.
3. Чому вільні економічні зони розглядаються як форма активізації інвестиційної діяльності? Які типи ВЕЗ Ви знаєте? Які об'єктивні та суб'єктивні фактори стримують створення ВЕЗ в Україні?

Рекомендовані джерела інформації [1;5, 6; 14; 16; 19; 30; 31; 38; 40; 41; 43; 44; 47; 50; 61; 74; 75; 78; 85; 86; 91; 94-96; 104-107; 112]

МОДУЛЬ 2. Методологічний інструментарій інвестування

Семінарське заняття 2 (2 год.)

Тема 3. Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Концепція вартості грошей та фактори, що її визначають.
2. Принципи оцінки вартості грошей за часом.
3. Майбутня і теперішня вартість грошей. Прості і складні проценти. Дисконтування грошових потоків.
4. Поняття «ануїтет» і його обчислення.
5. Інвестиційні ризики .- класифікація.
6. Середнє квадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.
7. Модель оцінки капітальних активів /МОКА/.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Капітал компанії сформовано за рахунок:

- ✓ короткострокової позики в банку в розмірі 500 тис. грн. під 8% річних;
- ✓ привілейованих акцій на суму 100 тис. грн. (вартість капіталу – 10,5%);
- ✓ звичайних акцій на суму 1200 тис. грн. (вартість капіталу – 14%);
- ✓ нерозподіленого прибутку в розмірі 1,5 млн. грн. (вартість капіталу – 13,5%).

Розрахувати середньозважену вартість (СЗВК) капіталу компанії в цілому.

Завдання 2. Компанія потребує інвестиційний капітал в розмірі 900 тис. грн. для реалізації інвестиційного проекту. Були використані наступні джерела:

- ✓ емісія простих акцій – 200 тис. грн., ставка дивіденду по простим акціям – 13%;
- ✓ емісія привілейованих акцій – 150 тис. грн.; ставка дивіденду по привілейованим акціям 12% річних;
- ✓ емісія облігацій – 120 тис. грн., купонна ставка – 17% річних.

Прийнято рішення залучити банківський кредит на 430 тис. грн.. Визначте, якою може бути максимально припустима вартість обслуговування кредиту, якщо припустима середньозважена вартість фінансування проекту - 14,5%.

Завдання 3. Власний капітал компанії сформовано за рахунок нового випуску привілейованих акцій та звичайних акцій, випущених раніше. Відношення привілейованих акцій до звичайних – 0,35. Компанією випущено 2000 привілейованих акцій з номінальною вартістю 100 грн., річним дивідендом 12 грн. та витратами на випуск 2,5%. Ціна звичайної акції 20 грн, розмір дивіденду 1,4 грн. Прогнозується постійне зростання дивідендів на 6%. Ставка податку на прибуток 20%. Розрахувати вартість капіталу кожного джерела, а також середньозважену вартість (СЗВ) власного капіталу компанії в цілому.

Завдання 4. Розрахуйте теперішню вартість 1000 грн., які будуть отримані через 12 років, зважаючи на те, що ставка дисконтування становить 7%.

Завдання 5. Розрахувати майбутню вартість вкладу через 3 роки за складним відсотком, якщо початкова сума вкладу 1000 грн., річний відсоток – 15%.

Завдання 6. Компанії необхідно нагромадити 2 млн. грн. для придбання через 10 років будівлі під офіс. Найбезпечнішим способом нагромадження є придбання серій безризикових державних цінних паперів, що генерують річний дохід за ставкою 8% річних з нарахуванням процентів кожні півроку. Яким має бути початковий внесок фірми?

Завдання 7. Підприємство планує інвестувати 3,5 млн. грн. в розробку та впровадження проекту з модернізації виробництва. Розпочати роботу над проектом планується через 6 років, а до цього часу накопичувати потрібну суму, відкладаючи щоквартально однакові за величиною суми коштів на депозитний рахунок у банк під 14% річних. Визначити, якими повинні бути щоквартальні внески підприємства, щоб до запланованого часу накопичити необхідну суму коштів.

Завдання 8. У вашому розпорядженні є 10 млн. грн.. Ви хотіли б потроїти цю суму через 7 років. Яким є мінімально прийнятне значення процентної ставки?

Завдання 9. Розрахувати розмір інфляційної премії, якщо річний реальний середньо ринковий рівень доходу на інвестиції – 20%, темп інфляції 25% в рік.

Завдання 10. Розрахуйте необхідну ставку доходу акції А, якщо відомо, що:

- ✓ безризикова ставка на ринку дорівнює 8%;
- ✓ середня ринкова доходність дорівнює 12%;
- ✓ середня доходність підприємств тієї ж галузі дорівнює 15%.

Зробіть висновок, чи слід купувати дану акцію, якщо останній сплачений дивіденд складав 14% до номіналу.

Рекомендовані джерела інформації [26; 27-30; 33; 37; 41; 43; 46; 50-52; 65; 99; 109;

115;116]

Семінарське заняття 3 (2 год.)

Тема 4. Інвестиційні інструменти і їх оцінка

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Характеристика пайових цінних паперів.
2. Відмінності простих та привілейованих акцій.
3. Характеристика боргових цінних паперів.
4. Характеристика похідних цінних паперів.
5. Методи фундаментального аналізу цінних паперів.
6. Методи технічного аналізу цінних паперів.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Відомо, що очікуваний дивіденд наступного року складає 2,5 грн., прогнозовані дивіденди компанії протягом двох років зростатимуть на 15%, приріст третього року - 10%, четвертого – 8%. Необхідна ставка доходу – 10%. Розрахуйте максимальну поточну вартість даної акції.

Завдання 2. Розрахуйте стандартне середньоквадратичне відхилення і коефіцієнт варіації для акції А, про яку відомо, що за останні три звітні періоди дивіденди склали, відповідно, 3 грн., 3,20 грн, 3,15 грн. Порівняйте отримані Вами значення з акцією Б, коефіцієнт варіації якої дорівнює 0,07, і зробіть висновок щодо того, якій з акцій слід віддати перевагу при включенні в портфель інвестора неохочого до ризику.

Рекомендовані джерела інформації [3; 23; 30; 31; 33; 39; 41-43; 45; 46; 54; 56; 64; 67;

71; 72; 82-84; 89-91; 97; 109; 111; 115; 116]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Інвестиційна стратегія і тактика

Семінарське заняття 4 (2 год.)

Тема 5. Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора, компанії /фірми/.

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Види інвестиційних стратегій.
2. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії.
3. Критерії оцінки інвестиційної привабливості регіону.
4. Критерії оцінки інвестиційної привабливості галузі.

Рекомендовані джерела інформації [19; 25; 30-32; 38; 41; 43; 44; 50; 52;

59; 65; 69; 75; 77; 92; 101-103; 107; 113]

Семінарське заняття 5 (2 год.)

Тема 6. Інвестування в матеріальні активи. Бізнес-планування

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Класифікація інвестиційних проектів.
2. Зміст стратегічного планування проекту.
3. Зміст оперативного планування проекту.
4. Структура бізнес-плану. Характеристика його складових (фінансова, маркетингова, виробнича, організаційна складові тощо).
5. Характеристика етапів реалізації інвестиційного проекту.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Розрахувати термін окупності інвестиційного проекту за допомогою спрощеного показника, а також більш точним методом.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
0	110	-	-
1	-	160	150
2	-	170	140
3	-	190	130
4	-	150	140

Завдання 2. Проект, що потребує інвестицій у розмірі 160 тис. грн., передбачає отримання річного доходу в розмірі 30 тис. грн. протягом 10 років. Оцініть доцільність такої інвестиції, якщо коефіцієнт дисконтування 15%.

Завдання 3. Нехай підприємство виробляє і продає 100 тис. виробів за місяць при ціні одиниці 2,5 грн. При заданому обсязі виробництва сумарні витрати дорівнюють 170 тис. грн, з них постійні витрати 70 тис. грн.

Знайти точку беззбитковості. Визначити прибутки (збитки) за заданих умов.

Визначити прибутки (або збитки) при збільшенні та зменшенні обсягів виробництва на 50 тис. виробів. Визначити можливі прибутки (або збитки) при збільшенні та зменшенні ціни продукції на 20%.

Завдання 4. Оберіть найбільш ефективний проект серед двох запропонованих, якщо ставка дисконтування становить 10%. Обидва проекти вимагають однакових обсягів початкових інвестицій в розмірі 400 тис. грн. та розраховані на однаковий термін – 3 роки. Перший проект передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 150 тис. грн., 200 тис. грн., 250 тис. грн. Другий проект передбачає таких щорічних надходжень по проекту: 250 тис. грн., 200 тис. грн., 150 тис. грн.

Завдання 5. Фірма має намір придбати обладнання вартістю 20 тис. грн. Розраховано, що річна економія від установа цього обладнання становитиме 5 тис. грн., тривалість експлуатації 5 років, а залишкова вартість – 1000 грн. Чи доцільним є придбання такого обладнання, якщо норма доходності на інвестиції становить 10%.

Завдання 6. Визначте внутрішню норму прибутковості проекту і порівняйте з очікуваною інвестором доходністю інвестицій на рівні 40 %. Зробіть висновок щодо доцільності реалізації проекту.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту (витрати на виробн.), тис. грн</i>
0	100	-	-
1	-	200	150
2	-	250	180
3	-	250	170

Завдання 7. Підприємство розглядає інвестиційний проект – придбання технологічної лінії. Вартість лінії – 15 млн. грн., термін експлуатації – 5 років, знос на обладнання вираховується за методом прямолінійної амортизації (20% на рік), виручка від реалізації продукції по роках прогнозується в таких обсягах: 10200 тис. грн., 11100 тис. грн., 12300 тис. грн., 12000 тис. грн., 9000 тис. грн.(без ПДВ). Поточні витрати складають у перший рік – 5100 тис. грн. і щорічно збільшуються на 4%. Ставка податку на прибуток – 30%, а ціна авансованого капіталу – 14%. Визначте чистий приведенний дохід за проектом та індекс прибутковості.

Завдання 7. Формування „Звіту про рух грошових коштів. На прикладі умовного підприємств поетапно сформуєте „звіт про рух грошових коштів”.

1) при створенні нового підприємства планують: залучити кошти інвестора на суму 800 тис. грн., а на 400 тис. грн. отримати банківську позику; придбати обладнання для організації виробництва на суму 1 млн. грн., загальні витрати першого місяця становитимуть 10 тис. грн.;

2) для придбання сировини і матеріалів планується витратити 290 тис. грн., а дефіцит обігових коштів покрити короткостроковою банківською позичкою у розмірі 350 тис. грн., сплатити відсотки за користування позичковим капіталом;

3) запланований обсяг реалізації продукції на третій місяць – на 610 тис. грн.; придбання сировини і матеріалів (змінні витрати) для безперервності забезпечення виробництва – 290 тис. грн.; сплатити відсотки за користування позичковим капіталом;

4) запланований обсяг реалізації продукції на 4 місяць – на 820 тис. грн., погашення короткострокового кредиту – 350 тис. грн. та виплата відсотків.

<i>Назва статті</i>	<i>1-й міс.</i>	<i>2-й міс.</i>	<i>3-й міс.</i>	<i>4-й міс.</i>
<i>Обсяг продажу</i>				
<i>Змінні витрати</i>				
<i>Операційні (загальні витрати)</i>				
<i>Відсотки по кредитах</i>				
<i>Податки та інші виплати</i>				
<i>Грошовий потік від виробничої діяльності</i>				
<i>Витрати на придбання активів</i>				
<i>Надходження від реалізації активів</i>				
<i>Грошовий потік від інвестиційної діяльності</i>				
<i>Акціонерний капітал</i>				
<i>Позичковий капітал</i>				
<i>Виплати на погашення позичок</i>				
<i>Виплати дивідендів</i>				
<i>Грошовий потік від фінансової діяльності</i>				
<i>Баланс коштів на початок періоду</i>				
<i>Баланс коштів на кінець періоду</i>				

Рекомендовані джерела інформації [26; 27-31; 33; 37; 41; 43; 50-53; 55; 62; 65; 66;

68; 73; 79; 88; 100; 110]

Семінарське заняття 6 (2 год.)

Тема 7. Основні джерела фінансування інвестицій і бізнес-проектів

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Джерела фінансових ресурсів інвестування.
2. Характеристика способів залучення капіталу:
 - ✓ акціонування,
 - ✓ боргове фінансування,
 - ✓ оренда,
 - ✓ фінансування на консорціальних засадах,
 - ✓ пільгове фінансування тощо.

Дискусійні питання до семінарського заняття:

1. Проаналізуйте переваги та недоліки різних способів залучення капіталу. Визначте фактори, що впливають на вибір способу фінансування.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Підприємство планує реалізувати інвестиційний проект вартістю 240 тис. грн. Вартість позичкового капіталу становить 12%, а ставка доходності інвестованого капіталу (власний капітал + довгострокова заборгованість) – 14%. Визначте рентабельність власного капіталу та його відносну зміну, якщо частка боргу у структурі капіталу збільшиться з 40% до 60%; розрахуйте рівень фінансового важеля по кожній структурі капіталу.

Завдання 2. Підприємство має інвестиційну потребу в залученні 2500 тис. грн.. розробило два альтернативні плани фінансування: випуск простих акцій та отримання кредиту. Вартість обох альтернативних джерел становить 18%. Інвестиційний проект строком на один рік незалежно від джерела фінансування інвестицій приносить 9200 тис. грн., собівартість продукції (без відсоткових платежів) становить 5900 тис. грн., податок на прибуток – 20%. Визначте який з двох планів має перевагу за результатом чистого прибутку.

Завдання 3. Банк надав кредит на суму 40 млн. грн. строком на 5 років під 10% річних. Погашення боргу проводиться рівними щорічними виплатами в кінці кожного року, включаючи погашення основної суми боргу та відсоткових платежів. Нарахування відсотків проводиться раз на рік. Складіть план погашення боргу.

Рекомендовані джерела інформації [3; 8; 18; 27; 30-33; 41; 43; 44; 50; 52; 79; 80; 96;

98; 99; 110; 116]

Семінарське заняття 7 (2 год.)

Тема 8. Формування портфеля цінних паперів і управління ним

Контрольні питання до семінарського заняття:

1. Принципи формування інвестиційного портфелю.
2. Види портфелів цінних паперів та їх характеристика.
3. Типи портфелів цінних паперів та їх характеристика.
4. Методи пасивного управління портфелем.
5. Методи активного управління портфелем.
6. Класифікація портфельних ризиків.
7. Методи оцінки портфельних ризиків.
8. Типи та види інститутів спільного інвестування.
9. Структура портфелів інститутів спільного інвестування (диверсифікованих, недиверсифікованих, венчурних).

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Умовний інвестор сформував портфель цінних паперів за рахунок придбання наступних:

- 1) 5000 одиниць акцій підприємства А за ціною 3 грн. з доходністю 14%;
- 2) 6000 одиниць акцій підприємства Б за ціною 5 грн. з доходністю 13%;
- 3) 500 облігацій підприємства А за номіналом 1000 грн. з доходністю 10%;
- 4) 500 державних облігацій внутрішньої позики з номіналом 1000 грн. і доходністю 7%.

Розрахуйте середню доходність сформованого портфеля інвестора.

Рекомендовані джерела інформації [3; 5; 22; 23; 24; 30; 39; 42; 45; 50; 56; 59; 63; 64; 71; 76; 83;

89; 90; 96; 105; 113]

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Важливою складовою роботи студентів є самостійна підготовка ними матеріалів, питань, завдань із кожної теми навчального курсу. Оскільки навчальним планом передбачено виділення навчального часу для самостійної роботи студентів, частина обов'язкового програмного матеріалу виноситься на самостійне вивчення студентів.

Самостійна робота є обов'язковою при підготовці до практичних занять, для складання заліку з навчальної дисципліни, тому вона повинна мати систематичний та плановий характер і обов'язково завершуватись перевіркою знань студентів.

Самостійна робота є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння знань. Значно підвищується значення та статус самостійної роботи при введенні кредитно – модульної технології навчання, за якою скорочується обсяг аудиторної роботи.

Мета самостійної роботи – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості - умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Форми самостійної роботи: опрацювання лекційного матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійна робота з підручником, науковою та періодичною літературою; вивчення та аналіз законодавчих та нормативних документів; пошук і опрацювання матеріалів через мережу Інтернет; узагальнення та аналіз фактичних даних; проведення самостійних наукових досліджень; підготовка аналітичних записок, доповідей, рефератів, презентацій; виконання індивідуальних завдань; написання контрольних робіт.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні основи інвестування

Тема 1. Економічна суть та форми інвестування.

Питання для самостійного вивчення:

1. Інвестиції в інтелектуальну власність: види, об'єкти, способи передачі [48, с.20-23]
2. Інноваційна форма інвестування: поняття інновація, інноваційний процес, етапи інвестиційного циклу [48, с.23-26]

Теми рефератів:

1. Ефект інвестиційного мультиплікатору і його значення для розвитку економіки і підприємництва.
2. Регулювання прав інтелектуальної власності на Україні та способи їх передачі.
3. Організаційні форми передачі технологій в інвестиційній діяльності.
4. Форми і види іноземних інвестицій, що можуть бути реалізовані на Україні.

Рекомендовані джерела інформації [1; 26; 29; 30; 31; 36; 38; 39; 41; 46-48; 55; 57; 58; 71, 74; 75; 81; 83; 90; 97; 102]

Тема 2. Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності

Питання для самостійного вивчення:

1. Порядок створення і функціонування вільних економічних зон на Україні [13]
2. Міжнародні інститути, що впливають на реалізацію інвестиційної діяльності [82; 97; 102; 109]

Завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Підбір статистичних матеріалів, що свідчать про динаміку руху прямих інвестицій та закордонних інвестицій на Україні (за географічною, галузевою, регіональною ознаками, динаміка по періодах). На основі зібраних даних зробіть висновки про особливості участі України в процесах міжнародної інвестиційної діяльності.

Завдання 2. Наведіть конкретні приклади виходу на український ринок багатонаціональних компаній та проаналізуйте їх вплив на національну економіку.

Теми рефератів:

1. Динаміка залучення іноземних інвестицій на Україні. Порівняльний аналіз з іншими країнами (за вибором).

2. Особливості функціонування спільних підприємств в Україні.
3. Діяльність транснаціональних корпорацій на українському ринку (на основі конкретної компанії).
4. Вплив міжнародних інститутів на міжнародну інвестиційну діяльність (Багатостороннє агентство гарантування інвестицій, Міжнародна фінансова корпорація тощо).
5. Міжнародні рейтинги, що використовуються для оцінки інвестиційної привабливості національних економік.
6. Місце України в системі міжнародних рейтингів, що визначають привабливість інвестиційного клімату країни.
7. Досвід функціонування вільних економічних зон, як чинника стимулювання інвестиційної діяльності (на конкретному прикладі, за вибором).
8. Використання змінних засобів прямого впливу на стимулювання інвестиційної діяльності в Україні.
9. Використання змінних засобів непрямого впливу на стимулювання інвестиційної діяльності в Україні.
10. Методи і механізми селективного регулювання іноземної інвестиційної діяльності.
11. Основні завдання БАГІ в сфері стимулювання інвестиційної діяльності та його механізм.
12. Стимули інвестиційної діяльності, що реалізуються через державну політику.
Рекомендовані джерела інформації [5;13, 15; 16; 18; 20; 29; 31; 39; 42; 46; 48; 54; 58; 82; 90; 97-99; 109]

МОДУЛЬ 2. Методологічний інструментарій інвестування

Тема 3. Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Для фінансування інвестиційної діяльності компанія використала різні джерела. Ставка податку на прибуток дорівнює 20%. За даними наведеними в таблиці розрахуйте середньозважену вартість фінансування компанії.

Варіант 1.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	100	10	15	-	-	
Привілейовані акції	10	10	12	-	-	
Облігації	4	1000	10	5	-	
Банківський кредит	-	-	-	-	25	80

Варіант 2.

Джерело	Кількість, тис.	Номинал, грн.	Ставка доходу, %	Емісійні витрати, %	Річний відсоток, %	Розмір запозичення, тис. грн.
Звичайні акції	70	5	13	-	-	
Привілейовані акції	10	5	10	-	-	
Облігації	3	1000	9	3	-	
Банківський кредит	-	-	-	-	20	50

Варіант 3.

Джерело	Кількість,	Номинал,	Ставка	Емісійні	Річний	Розмір
---------	------------	----------	--------	----------	--------	--------

	<i>тис.</i>	<i>грн.</i>	<i>доходу, %</i>	<i>витрати, %</i>	<i>відсоток, %</i>	<i>запозичення, тис. грн.</i>
Звичайні акції	70	10	12	2	-	-
Привілейовані акції	10	10	10	2	-	-
Облігації	5	1000	9	3	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	27	60

Варіант 4.

<i>Джерело</i>	<i>Кількість, тис.</i>	<i>Номинал, грн.</i>	<i>Ставка доходу, %</i>	<i>Емісійні витрати, %</i>	<i>Річний відсоток, %</i>	<i>Розмір запозичення, тис. грн.</i>
Звичайні акції	90	7	12	2	-	-
Привілейовані акції	10	7	10	2	-	-
Облігації	8	1000	9	4	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	30	50

Варіант 5.

<i>Джерело</i>	<i>Кількість, тис.</i>	<i>Номинал, грн.</i>	<i>Ставка доходу, %</i>	<i>Емісійні витрати, %</i>	<i>Річний відсоток, %</i>	<i>Розмір запозичення, тис. грн.</i>
Звичайні акції	100	10	15	2	-	-
Привілейовані акції	20	10	12	2	-	-
Облігації	9	1000	10	3	-	-
Банківський кредит	-	-	-	-	28	90

Завдання 2. За двома проектами були отримані по три прогнози оцінки вірогідного доходу. За допомогою стандартного середньоквадратичного відхилення і коефіцієнту варіації визначте, якому з проектів віддасть перевагу інвестор, що не схильний до ризику.

<i>Варіант роботи</i>	<i>Варіант розрахунку</i>	<i>Прогноз прибутку за проектом, тис. грн.</i>	
		<i>Проект А</i>	<i>Проект Б</i>
1	1	110	400
	2	103	417
	3	95	440
2	1	55	155
	2	65	172
	3	71	161
3	1	710	410
	2	680	440
	3	671	417
4	1	21	122
	2	30	135
	3	27	129
5	1	180	80
	2	150	60
	3	160	49

Завдання 3. Розрахувати майбутню реальну вартість інвестицій якщо початковий розмір інвестиції 1000 грн., строк інвестицій *A*, річний складний відсоток *B*, темп інфляції *B*.

<i>Варіант</i>	<i>A, роки</i>	<i>B, %</i>	<i>B, %</i>
1	2	14	10

2	3	16	11
3	2	18	12
4	3	14	13
5	2	16	14

Завдання 4. Розрахувати розмір інфляційної премії, якщо річний реальний середньо ринковий рівень доходу на валютні інвестиції – *A*, темп інфляції – *B*.

Варіант	<i>A</i> , %	<i>B</i> , %
1	10	15
2	12	14
3	13	16
4	11	12
5	14	18

Завдання 5. У вашому розпорядженні є *A* тис. грн. Ви хотіли б потроїти цю суму через *B* років. Яким є мінімально прийнятне значення процентної ставки?

Варіант	<i>A</i> , тис. грн.	<i>B</i> , років
1	15	4
2	20	3
3	30	4
4	25	5
5	20	4

Завдання 6. Розрахувати майбутню вартість вкладу через *A* років за складним відсотком, якщо початковий вклад *B* тис. грн., річний відсоток – *B*.

Варіант	<i>A</i> , роки	<i>B</i> , тис. грн..	<i>B</i> , %
1	4	10	16
2	3	5	18
3	2	3	14
4	5	5	13
5	3	10	15

Завдання 7. Розрахуйте теперішню вартість 10-річного анuitету вартістю *A* тис. грн., за ставкою *B*.

Варіант	<i>A</i> , тис. грн.	<i>B</i> , %
1	1000	14
2	2000	15
3	1000	13
4	3000	12
5	2000	12

Завдання 8. Розрахуйте теперішню вартість двох грошових потоків. Перший розміром *A* буде отримано через *B* років, другий – *B* буде отримано ще через *Г* років після першого. Процентна ставка становить *Д*.

Варіант	<i>A</i> , грн.	<i>B</i> , років	<i>B</i> , грн.	<i>Г</i> , років	<i>Д</i> , %
1	620	5	1090	2	7
2	850	6	1800	3	8
3	680	4	820	3	7
4	920	5	1200	5	8
5	750	4	800	4	9

Теми рефератів:

1. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Кейнса.
2. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Тобіна.
3. Інвестиційні ризики: класифікація.

4. Інвестиційні ризики: методи оцінки.
5. Теорія вартості грошей: основні принципи та методи оцінки.
6. Фактори, що впливають на вартість інвестиційних грошей і цінних паперів.

Максимальна кількість балів за виконані практичні завдання:

№ завдання	1	2	3	4	5	6	7	8	
Максимальний бал	1,5	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1	0,5	6,0

Рекомендовані джерела інформації [26; 27-30; 33; 37; 41; 43; 46; 50-52; 65; 99; 109; 115;116]

Тема 4. Інвестиційні інструменти і їх оцінка

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Розрахуйте поточну вартість облигації з купонною ставкою - A , номіналом 1000 грн. та строком погашення - B , якщо ставка дисконту складає - B . За допомогою таблиць процентного фактору теперішньої вартості та процентного фактору теперішньої вартості анuitету обрахуйте, як зміниться вартість цієї облигації за ставки дисконту - Γ . Зробіть висновок про вплив ставки дисконту на зміну оцінки облигації.

Варіант	1	2	3	4	5
A (%)	7	8	8,5	9	9,5
B (років)	3	4	5	3	4
B (%)	8,5	9	7,5	8	8,5
Γ (%)	6	7	10	10	11

Завдання 2. Дивіденди компанії щорічно зростали на A %. Сподіваються збереження темпів приросту. Останні щорічні дивіденди склали 2,5 грн. на акцію. Визначте вартість звичайної акції, якщо необхідна ставка доходу становить 12%.

Варіант	A , %	B , грн.	B , %
1	7	1,5	12
2	5	1,2	11
3	4	0,8	10
4	3	0,6	11
5	5	0,9	12

Завдання 3. Акціонерне товариство „А” має сплачений статутний капітал у розмірі A , який складається з простих та привілейованих акцій, при цьому товариством випущено максимально можливу кількість привілейованих та B звичайних акцій. Фіксована ставка дивіденду за привілейованими акціями становить B . За підсумками фінансового року чистий прибуток товариства становив Γ , з яких на розвиток виробництва було спрямовано D %. Ринкова ставка відсотка становить ϵ .

Розрахуйте як зміниться курсова вартість простих акцій даного товариства, якщо:

- 1) ринкова відсоткова ставка підніметься на три відсоткові пункти;
- 2) ринкова процентна ставка знизиться до ϵ .

Варіант	1	2	3	4	5
Статутний капітал, тис. грн. (A)	200	150	240	280	180
Кількість звичайних акцій, тис. од. (B)	35	20	35	30	30
Ставка доходу за привіл. акціями, % (B)	14	11	13	10	12

Рекомендовані джерела інформації [3; 20; 22; 37; 40; 43; 44; 52; 64; 68; 69; 70; 71; 73; 79; 80; 85; 93; 108; 112; 113]

Максимальна кількість балів за виконані практичні завдання:

№ завдання	1	2	3	
Максимальний бал	1	1	2	4,0

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Інвестиційна стратегія і тактика

Тема 5. Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора, компанії /фірми/.

Завдання для самостійної роботи:

1. На основі Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [24] ознайомтесь з основними показниками та їх нормативними значеннями, що використовуються для оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

2. Підбір статистичних матеріалів, що свідчать про інвестиційну привабливість окремих регіонів України. На основі зібраних даних, спробуйте проаналізувати, які фактори вплинули на більшу чи меншу інвестиційну привабливість регіону.

Теми рефератів:

1. Критерії аналізу інвестиційної привабливості підприємства.
2. Критерії аналізу інвестиційної привабливості регіону.
3. Фактори, що визначають вибір стратегії інвестування.
4. Ознаки активної стратегії реального інвестування.

Рекомендовані джерела інформації [24; 26; 39; 31; 39; 41; 48; 56; 62; 90; 95-98]

Тема 6. Інвестування в матеріальні активи. Бізнес-планування

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1: Торгівельне підприємство, що працює у сфері реалізації електро побутових товарів, із загальною кількістю працюючих 37 осіб, вирішило розширити сферу діяльності та розпочати надання послуг у сфері друку цифрових фотографій, враховуючи зростання на них попиту. Керівник підприємства звернувся до банку з проханням про надання позики.

Враховуючи те, що приміщення компанії розташоване не в місцях значного потоку людей, було прийнято рішення про оренду приміщення біля станції метро. При цьому укладено угоду про оренду приміщення на загальну вартість 1000 дол. на рік. Крім того потенційний позичальник надав банку наступну інформацію:

- ✓ вартість обладнання для друку **A** дол.;
- ✓ виробнича потужність обладнання 365 тис. фото на рік;
- ✓ ціна реалізації 1 фотографії стандартного розміру 0,2 дол.;
- ✓ заплановані витрати на рекламу **B** дол.;
- ✓ заплановані витрати на ремонт **B** дол.;
- ✓ обігові витрати (фотопапір, картриджі, оформлення вітрини тощо) – 5 тис. дол.;
- ✓ витрати на торговельне обладнання та касовий апарат – **Г** дол.;
- ✓ кількість працюючих **Д** осіб.

На основі отриманої інформації:

1. Визначте яка сума кредиту потрібна позичальнику, та його термін.
2. Складіть бізнес-план для інвестиційного проекту. У розділі „Фінансовий план” розробіть: а) щоквартальний прогноз прибутків/збитків для першого року та щорічний прогноз; б) бажаний графік повернення кредиту.

У випадку, якщо отриманої інформації недостатньо, можливо використання власних обгрунтованих даних.

Варіант	A	B	B	Г	Д
1	55	3	5	1	5
2	56	2	4	1	6
3	54	2.5	3	1	5
4	53	4	2	1	6
5	50	5	4	1	4
6	58	2	5	1	4
7	52	3	6	1	5
8	54	3	7	1	6
9	60	4	3	1	5
10	61	4.5	4	1	4

11	59	3.5	5	1	6
12	56	2.5	6	1	5
13	62	4	4	1	4
14	63	3	3	1	6
15	58	2	7	1	6
16	56	3	4	1	5
17	65	4	3	1	6
18	54	5	5	1	6
19	52	3	5	1	5
20	55	4.5	4	1	6

Завдання 2. Оберіть кращий проект, використовуючи значення чистої приведенної вартості та індексу прибутковості. Ставка дисконтування становить 20%.

Варіант 1.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
0	110	-	-
1	-	160	120
2	-	170	130
3	-	180	140
4	-	190	140
Проект Б			
0	340	-	-
1	-	800	600
2	-	800	610
3	-	810	610

Варіант 2.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	160	270	210
2	-	280	220
3	20	290	220
4	-	300	225
Проект Б			
1	360	750	600
2	-	750	590
3	-	760	590

Варіант 3.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	160	250	180
2	-	270	190
3	20	270	195
4	-	280	200
Проект Б			
1	390	800	650
2	-	800	620
3	-	800	620

Варіант 4.

<i>Рік реалізації</i>	<i>Обсяг інвестицій,</i>	<i>Доходи, тис.</i>	<i>Поточні витрати на</i>
-----------------------	--------------------------	---------------------	---------------------------

<i>проекту</i>	<i>тис. грн.</i>	<i>грн.</i>	<i>виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	170	300	220
2	-	330	220
3	-	340	230
4	-	350	250
Проект Б			
1	370	780	630
2	-	780	635
3	-	770	630

Варіант 5.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Доходи, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати на виробництво, тис. грн.</i>
Проект А			
1	200	300	210
2	-	330	240
3	20	330	235
4	-	340	240
Проект Б			
1	310	750	550
2	-	740	550
3	-	740	540

Завдання 3. Впровадження проекту з початковими інвестиціями в розмірі A тис. грн. передбачає такі грошові надходження протягом 4-х років: 1 рік – B тис. грн., 2 рік – V тис. грн., 3 рік – Γ тис. грн., 4 рік – D тис. грн.

Розрахувати строк окупності інвестиційного проекту за допомогою спрощеного показника, а також більш точним методом.

Варіант	A, тис. грн	B, тис. грн.	V, тис. грн.	Γ, тис. грн.	D, тис. грн.
1	500	90	170	250	110
2	980	120	280	280	250
3	640	110	150	190	190
4	760	110	220	260	260
5	820	190	190	260	260

Завдання 4.

Нехай підприємство виробляє і продає A тис. виробів за місяць при ціні одиниці B грн. При заданому обсязі виробництва сумарні витрати дорівнюють V тис. грн, з них постійні витрати Γ тис. грн.

Знайти точку беззбитковості. Визначити прибутки (збитки) за заданих умов.

Визначити можливі прибутки (або збитки) якщо постійні витрати зменшаться на 20%, а змінні зростуть на 5%.

Варіант	A, тис. виробів	B, грн.	V, тис. грн.	Γ, тис. грн.
1	100	2,5	170	70
2	85	2,5	160	70
3	90	5,0	230	80
4	80	7,0	180	65
5	100	3,5	180	70

Завдання 5. Нехай підприємство виробляє продукцію по ціні A грн/од. Умовно-постійні витрати складають B тис. грн. на місяць. Беззбиткову роботу підприємства забезпечує випуск V одиниць продукції щомісячно. Метою підприємства є досягнення щомісячно прибутку D тис. грн. Визначити яку кількість виробів необхідно виготовити для отримання заданого прибутку.

Варіант	A, грн./одиниця	B, тис. грн.	V, одиниць	D, тис. грн.
----------------	-------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

1	2	15	13000	5
2	5	25	10000	7
3	20	55	5000	20
4	15	60	12000	10
5	7	44	8000	10

Завдання 6. Визначте внутрішню норму прибутковості проекту і порівняйте з очікуваною інвестором доходністю інвестицій на рівні 30 %. Зробіть висновок щодо доцільності реалізації проекту.

Варіант 1.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	200	400	300
2	50	450	330
3	-	450	300

Варіант 2.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	100	230	170
2	-	270	180
3	-	200	150

Варіант 3.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	100	200	150
2	-	250	180
3	-	250	170

Варіант 4.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	250	200	150
2	-	300	200
3	-	350	200

Варіант 5.

<i>Рік реалізації проекту</i>	<i>Обсяг інвестицій, тис. грн.</i>	<i>Поточні доходи від проекту, тис. грн.</i>	<i>Поточні витрати проекту, тис. грн.</i>
1	200	250	150
2	-	260	150
3	-	270	150

Теми рефератів:

1. Постійні та змінні витрати за проектом.
2. Юридичне забезпечення інвестиційного проекту.
3. Організація оперативного управління проектом.
4. Організаційний план інвестиційного проекту.
5. Комплексна оцінка інвестиційного проекту.
6. Аналіз соціальних аспектів проекту.
7. Моніторинг інвестиційного проекту: мета, види і напрями моніторингу.
8. Технологія розробки інвестиційного проекту.
9. Класифікація інвестиційних проектів.
10. Критерії відбору інвестиційних проектів.
11. Визначення умов беззбитковості проекту.
12. Виробничий план проекту.

13. Екологічна експертиза проекту.
14. Завдання аналізу інвестиційного проекту.
15. Типові помилки при реалізації проекту.
16. Причини припинення робіт за проектом. Форми виходу з проекту.
17. Аналіз контрактного забезпечення проекту.
18. Аналіз зовнішніх умов реалізації проекту.
19. Порядок проведення експертизи інвестиційного проекту.
20. Аналіз комерційної здійснюваності проекту.
21. Завдання аналізу інвестиційного проекту.

Максимальна кількість балів за виконані практичні завдання:

№ завдання	1	2	3	4	5	6	
Максимальний бал	20	3	2	1	1	3	30,0

Рекомендовані джерела інформації [26; 27; 28; 34; 35; 39; 41; 43; 44; 48; 49; 53; 59; 60; 62; 63; 65; 67; 70; 83; 84; 95; 96; 105]

Тема 7. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Завдання для самостійної роботи:

1. Пригадайте відомі Вам види банківських кредитів за різними ознаками. Проаналізуйте як вибір виду кредиту пов'язаний з особливостями інвестиційного проекту. Як поділяють проектні кредити залежно від методів надання? [50, с. 19-26]
2. Проаналізуйте та складіть порівняльну таблицю переваг та недоліків (обмежень) фінансування за рахунок залучення кредиту.

Питання для самостійного розгляду:

1. Оформлення документів для подання заявки на кредит [50; с. 35-37]

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. Вартість обладнання, що надається в лізинг, становить A тис. грн. Термін угоди – B років. Лізинговий відсоток – B % річних. Знайдіть графік лізингових платежів та фінансового доходу лізингодавця, якщо відомо, що лізингові платежі нараховуються рівномірними частками та здійснюються двічі на рік.

Варіант	A , тис. грн.	B , років.	B , %
1	260	2	16
2	240	3	15
3	180	2	20
4	150	3	16
5	220	2	15

Теми рефератів:

1. Вплив значення фінансового ліверіджу на вартість капіталу.
2. Амортизація як джерело фінансування.
3. Використання фінансового лізингу для фінансування інвестиційної діяльності (досвід, динаміка).
4. Фінансовий лізинг як джерело фінансування інвестиційної діяльності (поняття, критерії, особливості реалізації лізингових відносин).
5. Фінансування державних централізованих капітальних вкладень.
6. Етапи банківського інвестиційного кредитування.
7. Форми забезпечення банківського інвестиційного кредиту, вимоги до застави.

Максимальна кількість балів за виконані практичні завдання:

№ завдання	1	
Максимальний бал	5	5,0

Рекомендовані джерела інформації [17; 30; 31; 39; 41; 50; 60; 62; 67; 78; 92; 94; 95; 105; 107; 114]

Тема 8. Формування портфеля цінних паперів і управління ним

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Найбільшими інституційними інвесторами, що здійснюють виключно портфельне інвестування є інвестиційні фонди. Ознайомтесь з нормативно-правовою базою їх функціонування в Україні. Проаналізуйте відмінності в структурі портфелів диверсифікованих, не диверсифікованих та венчурних фондів [6; 22]

Практичне завдання для самостійної роботи:

Завдання 1. По трьох видах акцій проведено оцінку спільного вірогідного розподілу доходностей. Обчислити очікувану доходність і стандартне відхилення портфеля цінних паперів, якщо умовний інвестор 30% коштів спрямує в придбання акцій А, 40% - в придбання акцій Б і 30% - в акції В. Припускається, що доходність кожного цінного папера некорельована з доходністю інших цінних паперів.

Варіант	Результат	Доходність акцій			Вірогідність розподілу доходності акції
		А	Б	В	
1	1	-10	10	0	0,30
	2	0	10	10	0,20
	3	10	5	15	0,30
	4	20	-10	5	0,20
2	1	-5	0	5	0,10
	2	10	5	-5	0,40
	3	0	5	5	0,40
	4	15	10	5	0,10
3	1	-5	10	0	0,15
	2	0	5	5	0,35
	3	5	15	10	0,35
	4	-10	5	0	0,15
4	1	-5	0	5	0,30
	2	-10	5	5	0,20
	3	0	5	5	0,30
	4	15	10	5	0,20
5	1	-5	10	0	0,10
	2	0	5	5	0,40
	3	5	15	10	0,40
	4	-10	5	0	0,10

Теми рефератів

1. Модель оптимального портфеля інвестицій Марковиця.
2. Оцінка ефективності інвестиційного портфеля (моделі Шарпа, Тейлора, Дженсона).
3. Класифікація портфельних ризиків.
4. Агресивна стратегія управління інвестиційним портфелем.
5. Використання коефіцієнтів коваріації та кореляції для вимірювання ступеню взаємозв'язку доходностей двох цінних паперів.
8. Етапи формування стратегії на фондовому ринку..
9. Джерела інформаційного забезпечення портфельного інвестора.

Максимальна кількість балів за виконані практичні завдання:

№ завдання	1	
Максимальний бал	5	5,0

Рекомендовані джерела інформації [3;5;14; 21; 40;41; 48; 56; 61; 69; 78; 92; 95; 97; 106;108]

Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється в формі індивідуальних консультацій зі студентами по питанням тематичного навчального плану, завданням для самостійного для самостійної роботи студентів та виконанню контрольних (реферативних) робіт. Час проведення встановлюється згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри.

Індивідуальна форма роботи для студентів заочної форми навчання віддзеркалюється виконанням контрольної роботи.

Вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Інвестування»

Контрольна робота складається з двох частин: 1) відповіді на теоретичне питання в формі реферату; 2) виконання практичного завдання.

При виконанні контрольної роботи студент повинен самостійно здійснити підбір наукової та аналітичної інформації; провести аналіз наведених даних; викласти власні думки; аргументувати їх. Текст відповіді повинен обов'язково містити посилання на першоджерела після наведених тез, даних чи цитат – [22, с.35], що відповідають списку використаної літератури, який наводиться в кінці роботи. Загальний обсяг відповіді на теоретичне питання 6-7 сторінок. Відповідь може бути подана як в друкованому вигляді, так і розбірливо написана від руки. Рекомендований шрифт при друку - Times New Roman; кегль – 14.

Варіант теоретичного питання студент обирає за літерою прізвища – одну з двох запропонованих тем з переліку тем рефератів.

Перша літера прізвища	А	Б	В	Г	Д,І	К	Л	М	Н	О,Е
Номер теми реферату	1;20;	2;21	3;22;	4;23	5;24	6;25	7;26	8;27	9;28	10;29;
Перша літера прізвища	П,Й	Р,Ю	С,Х	Т,Є	Ц,Ч	Ж,З	Ш,Щ	У,Ф	Я,Ї	
Номер теми реферату	11;30;	12;31;	13;32;	14;33;	15;34;	16;35;	17;36;	18;37;	19;38;	

Номер варіанту практичного завдання обирається за останньою цифрою залікової книжки (студентського квитка). Кожен варіант виконаної роботи має містити дев'ять задач.

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Остання цифра залікової книжки	1; 6	2; 7	3; 8	4; 9	5; 0

Номер залікової книжки необхідно вказати на титульній сторінці контрольної роботи. При невідповідності виконаного варіанту контрольна робота не зараховується.

Теми рефератів

1. Поняття «інвестицій». Види інвестицій.
2. Характеристика та особливості реального та фінансового інвестування.

3. Характеристика та особливості портфельного та прямого інвестування.
4. Інвестиції в інтелектуальну власність: види, об'єкти, способи передачі.
5. Структура інвестиційного ринку.
6. Характеристика суб'єктів інвестиційного ринку.
7. Складові характеристик інвестиційного клімату.
8. Характеристика типів вільних економічних зон. Порядок створення і функціонування ВЕЗ на Україні.
9. Засоби впливу на інвестиційну діяльність. Характеристика змінних засобів прямого впливу з обмеженою сферою дії (бюджетне фінансування; управління процесами приватизації тощо).
10. Засоби впливу на інвестиційну діяльність. Використання змінних засобів непрямого впливу на стимулювання інвестиційної діяльності в Україні (грошово-кредитна, амортизаційна політика тощо).
11. Критерії аналізу інвестиційної привабливості підприємства.
12. Критерії аналізу інвестиційної привабливості регіону.
13. Вплив інфляції на результати інвестиційної діяльності. Номінальна і реальна вартість. Інфляційна премія і порядок її обчислення.
14. Джерела інформаційного забезпечення портфельного інвестора.
15. Порядок отримання дозволу, реєстрації та випуску акцій згідно законодавства України.
16. Порядок отримання дозволу, реєстрації та випуску облігацій підприємств згідно законодавства України.
17. Характеристика національних фондових індексів (метод обчислення, структура, динаміка тощо).
18. Характеристика міжнародних фондових індексів (метод обчислення, структура, динаміка тощо).
19. Методи фундаментального аналізу цінних паперів.
20. Методи технічного аналізу цінних паперів.
21. Принципи обчислення вартості цінних паперів.
22. Вартість власного капіталу, як альтернативного джерела фінансування.
23. Принципи обчислення вартості капіталу. Розрахунок середньозваженої вартості.
24. Види та типи портфелів цінних паперів та їх характеристика.

25. Типи та види інститутів спільного інвестування. Структура портфелів інститутів спільного інвестування (диверсифікованих, недиверсифікованих, венчурних).
26. Ризики фінансового інвестування: джерела виникнення, класифікація.
27. Управління інвестиційними ризиками.
28. Методи портфельного аналізу.
29. Діяльність інститутів спільного інвестування на національному ринку.
30. Використання коефіцієнтів коваріації та кореляції для вимірювання ступеню взаємозв'язку доходностей двох цінних паперів.
31. Класифікація інвестиційних проектів.
32. Характеристика етапів реалізації інвестиційного проекту.
33. Структура бізнес-плану. Характеристика його складових (фінансова, маркетингова, виробнича, організаційна складові тощо).
34. Методика дисконтування в проектному аналізі.
35. Методи економічної оцінки ефективності інвестування (чистої приведеної вартості, внутрішньої норми доходності, періоду окупності, індексу доходності)
36. Характеристика постійних та змінних витрат за проектом.
37. Фінансовий лізинг як джерело фінансування інвестиційної діяльності (поняття, критерії, особливості реалізації лізингових відносин).
38. Особливості, переваги та недоліки фінансування реальних інвестицій за рахунок інвестиційного кредиту.

Практичне завдання для контрольних робіт

Завдання 1. Розрахувати майбутню вартість вкладу через A років за складним відсотком, якщо початковий вклад B тис. грн., річний відсоток – V . Як зміниться майбутня вартість за умови, що відсотки нараховуватимуться щоквартально?

<i>Варіант</i>	<i>A, роки</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>V, %</i>
1	4	10	16
2	3	5	18
3	2	3	14
4	5	5	13
5	3	10	15

Завдання 2. Розрахуйте теперішню вартість двох грошових потоків. Перший розміром A буде отримано через B років, другий – V буде отримано ще через Γ років після першого. Процентна ставка становить D .

<i>Варіант</i>	<i>A, грн.</i>	<i>B, років</i>	<i>V, грн.</i>	<i>\Gamma, років</i>	<i>D, %</i>
1	620	5	1090	2	7

2	850	6	1800	3	8
3	680	4	820	3	7
4	920	5	1200	5	8
5	750	4	800	4	9

Завдання 3. Розрахувати розмір ставки дисконту з урахуванням інфляції, якщо річний реальний середньо ринковий рівень доходу на валютні інвестиції – *A*, очікувана річна інфляція – *B*.

<i>Варіант</i>	<i>A, %</i>	<i>B, %</i>
1	10	15
2	12	14
3	13	16
4	11	12
5	14	18

Завдання 4. Капітал компанії сформовано за рахунок:

- ✓ довгострокової позики в банку в розмірі *A* тис. грн. під *B*% річних;
- ✓ привілейованих акцій на суму *B* тис. грн. (вартість капіталу – *Г*%);
- ✓ звичайних акцій на суму *Д* тис. грн. (вартість капіталу – *Є*%).

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>A</i> , тис. грн.	400	200	300	400	500
<i>B</i> , %	18	17	18	15	15
<i>B</i> , тис. грн.	200	250	100	300	200
<i>Г</i> , %	10	9	10	8	9
<i>Д</i> , тис. грн.	1200	1400	2000	2000	1600
<i>Є</i> , %	14	15	14	15	12

Розрахувати середньозважену вартість (СЗВК) капіталу компанії в цілому.

Завдання 5. Розрахуйте номінальну та балансову вартість акцій акціонерного товариства, якщо відомо: розмір статутного фонду – *A*.; загальна кількість випущених акцій – *Б*; активи емітента на даний момент складають – *В*; сума заборгованості усім кредиторам – *Г*.

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>A</i> (млн.грн.)	3,62	4,86	5,38	6,20	8,2
<i>Б</i> (тис.шт.)	250	220	190	340	340
<i>В</i> (млн. грн.)	4,30	5,12	6,60	8,60	8,9
<i>Г</i> (млн. грн.)	0,85	1,25	1,10	2,46	2,15

Завдання 6. Розрахуйте поточну вартість облигації з купонною ставкою - *A* , номіналом 1000 грн. та строком погашення - *Б* , якщо ставка дисконту складає - *В* . За допомогою таблиць процентного фактору теперішньої вартості та процентного фактору теперішньої вартості

ануїтету обрахуйте, як зміниться вартість цієї облигації за ставки дисконту – *Г*. Зробіть висновок про вплив ставки дисконту на зміну оцінки облигації.

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>А</i> (%)	7	8	8,5	9	9,5
<i>Б</i> (років)	3	4	5	3	4
<i>В</i> (%)	8,5	9	7,5	8	8,5
<i>Г</i> (%)	6	7	10	10	11

Завдання 7. Акціонерне товариство „А” має сплачений статутний капітал у розмірі *А*., який складається з простих та привілейованих акцій, при цьому товариством випущено максимально можливу кількість привілейованих та *Б* звичайних акцій. Фіксована ставка дивіденду за привілейованими акціями становить *В*. За підсумками фінансового року чистий прибуток товариства становив *Г*, з яких на розвиток виробництва було спрямовано *Д*%. Ринкова ставка відсотка становить *Є*.

Розрахуйте як зміниться курсова вартість простих акцій даного товариства, якщо ринкова процентна ставка знизиться до *Ж*.

<i>Варіант</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Статутний капітал, тис. грн. (<i>А</i>)	100	150	200	320	180
Кількість звичайних акцій, тис. од. (<i>Б</i>)	25	20	35	30	30
Ставка доходу за привілейованими акціями, % (<i>В</i>)	14	11	13	10	12
Чистий прибуток товариства, тис. грн. (<i>Г</i>)	80	100	120	140	120
Частина прибутку спрямована на розвиток виробництва, % (<i>Д</i>)	40	25	30	15	40
Ринкова ставка, % (<i>Є</i>)	35	30	20	25	30
Нова ринкова ставка, % (<i>Ж</i>)	30	25	18	20	28

Завдання 8. За двома проектами були отримані по три прогнози оцінки вірогідного доходу. За допомогою стандартного середньоквадратичного відхилення і коефіцієнту варіації визначте, якому з проектів віддасть перевагу інвестор, що не схильний до ризику.

<i>Варіант роботи</i>	<i>Варіант розрахунку</i>	<i>Прогноз прибутку за проектом, тис. грн.</i>	
		<i>Проект А</i>	<i>Проект Б</i>
<i>1</i>	<i>1</i>	110	400
	<i>2</i>	103	417
	<i>3</i>	95	440
<i>2</i>	<i>1</i>	55	155
	<i>2</i>	65	172
	<i>3</i>	71	161
<i>3</i>	<i>1</i>	710	410
	<i>2</i>	680	440
	<i>3</i>	671	417
<i>4</i>	<i>1</i>	21	122
	<i>2</i>	30	135
	<i>3</i>	27	129
<i>5</i>	<i>1</i>	180	80
	<i>2</i>	150	60

	3	160	49
--	---	-----	----

Завдання 9. Розрахуйте необхідну ставку доходу акції А, якщо відомо, що:

<i>Варіант</i>	1	2	3	4	5
Безризикова ставка на ринку, %	8	9	6	7	8
Середня ринкова доходність, %	12	12	11	11	14
Середня доходність підприємств галузі, %	15	16	10	14	13

Зробіть висновок, чи слід купувати дану акцію, якщо останній сплачений дивіденд складав 14% до номіналу.

Завдання 10. Оберіть кращий проект, використовуючи значення чистої приведеної вартості та індексу прибутковості. Ставка дисконтування становить 20%.

Варіант 1.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
0	110	-	-
1	-	160	120
2	-	170	130
3	-	180	140
4	-	190	140
Проект Б			
0	340	-	-
1	-	800	600
2	-	800	610
3	-	810	610

Варіант 2.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	160	270	210
2	-	280	220
3	20	290	220
4	-	300	225
Проект Б			
1	360	750	600
2	-	750	590
3	-	760	590

Варіант 3.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	160	250	180
2	-	270	190
3	20	270	195
4	-	280	200
Проект Б			
1	390	800	650
2	-	800	620
3	-	800	620

Варіант 4.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	170	300	220
2	-	330	220
3	-	340	230
4	-	350	250
Проект Б			
1	370	780	630
2	-	780	635
3	-	770	630

Варіант 5.

Рік реалізації проекту	Обсяг інвестицій, тис. грн.	Доходи, тис. грн.	Поточні витрати на виробництво, тис. грн.
Проект А			
1	200	300	210
2	-	330	240
3	20	330	235
4	-	340	240
Проект Б			
1	310	750	550
2	-	740	550
3	-	740	540

Завдання 11. Впровадження проекту з початковими інвестиціями в розмірі *A* тис. грн. передбачає такі грошові надходження протягом 4-х років: 1 рік – *B* тис. грн., 2 рік – *B* тис. грн., 3 рік – *Г* тис. грн., 4 рік – *Д* тис. грн. Коефіцієнт дисконтування становить 10%.

Розрахувати строк окупності інвестиційного проекту за допомогою спрощеного показника, а також більш точним методом.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. грн</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>Г, тис. грн.</i>	<i>Д, тис. грн.</i>
<i>1</i>	5000	900	670	850	510
<i>2</i>	980	120	280	280	250
<i>3</i>	640	110	150	190	190
<i>4</i>	760	110	220	260	260
<i>5</i>	820	190	190	260	260

Завдання 12. Нехай підприємство виробляє і продає *A* тис. виробів за місяць при ціні одиниці *B* грн. При заданому обсязі виробництва сумарні витрати дорівнюють *B* тис. грн., з них постійні витрати *Г* тис. грн.

Знайти точку беззбитковості. Визначити прибутки (збитки) за заданих умов.

Визначити можливі прибутки (або збитки) якщо постійні витрати зменшаться на 20%, а змінні зростуть на 5%.

<i>Варіант</i>	<i>A, тис. виробів</i>	<i>B, грн.</i>	<i>B, тис. грн.</i>	<i>Г, тис. грн.</i>
<i>1</i>	100	2,5	170	70
<i>2</i>	85	2,5	160	70

3	90	5,0	230	80
4	80	7,0	180	65
5	100	3,5	180	70

Завдання 13. Умовний інвестор сформував портфель за рахунок придбання наступних цінних паперів:

Варіант	1	2	3	4	5
<i>Акції підприємства А, один.</i>	1000	800	1000	700	900
Ціна акції, грн.	5	4	3	2	4
Доходність акції, %	15	18	12	14	17
<i>Акції підприємства Б, один.</i>	6000	900	1000	900	800
Ціна акції, грн.	3	4	5	4	2
Доходність акції, %	12	16	15	15	15
<i>Облігації підприємства В, один.</i>	1000	900	500	800	400
Номінал облігації, грн.	100	100	100	100	100
Доходність облігації, %	10	9	10	11	9
<i>Облігації внутрішньої державної позики, один.</i>	500	300	400	250	150
Номінал облігації, грн.	1000	1000	1000	1000	1000
Доходність облігації, %	7	8	6	6	8

Розрахуйте середню доходність сформованого портфеля інвестора.

Форми поточного та підсумкового контролю

У процесі вивчення дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів.

Екзаменаційна оцінка виставляється відповідно до сумарного рейтингу студента.

Приблизне рекомендоване співвідношення між балами за роботу протягом семестру та безпосередньо за екзаменаційну роботу складає 65:35.

Поточний контроль знань, який здійснюється протягом семестру, базується на таких видах навчальних робіт:

а) робота на семінарах над теоретичними питаннями курсу: ґрунтовні відповіді, фіксовані виступи, доповнення;

б) розв'язок задач та виконання тестів;

в) написання контрольних робіт: міні контрольних (за поточною темою) та модульних контрольних робіт (підсумкових за рядом тем).

Рекомендована шкала балів за видами навчальних робіт в таблиці 4.

Таблиця 4

Шкала балів за видами навчальних робіт

№ ч/тт	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка у балах за виконання	Примітка
1.	Відповіді на семінарах	0-5	За семінар, незалежно від кількості відповідей
2.	Доповнення	2,5	За семінар
3.	Розв'язок задач: -індивідуальний; - участь у колективному розв'язку	0-5 2,5	За практичне заняття незалежно від кількості задач; За заняття
4.	Тестування	0-5	За одне правильно виконане завдання
5.	Фіксований виступ (аналіз проблеми)	0-5	За один виступ
6.	Міні-контрольні (за поточною темою)	0-5	Загалом за контрольну
7.	Модульні контрольні роботи	0- 10	За одну роботу

Тестування та міні контрольні можуть здійснюватися за матеріалами, наведеними у розділі VI «Завдання для самостійної роботи студентів». Теми фіксованих виступів пропонуються до кожного заняття курсу у розділі V «Плани семінарських занять».

Модульні контрольні роботи проводяться у формі тестів і задач, оскільки такий варіант контролю знань оптимальний як з точки зору зручності перевірки робіт, так і з точки зору можливості використання комп'ютерних технологій проведення цих робіт. У разі потреби контрольні роботи можуть здійснюватися і у традиційній формі письмової відповіді на поставлені запитання. У такому випадку завданнями контрольних робіт можуть виступати питання підсумкового контролю, кількість яких буде обмежена тематичним спрямуванням відповідного модулю.

Протягом викладання дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль знань студентів за наступною схемою:

	Тема	Форма контролю
Змістовий модуль 1. Методологічні основи інвестування		
1.	Економічна суть та форми інвестування	усне опитування, перевірка самостійної роботи, вибіркоче тестування
2.	Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності	усне опитування, перевірка самостійної роботи, модульна контрольна №1
Змістовий модуль 2. Методологічний інструментарій інвестування		
3.	Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.	усне опитування, перевірка самостійної роботи, міні контрольна-робота
4.	Інвестиційні інструменти і їх оцінка	усне опитування, перевірка самостійної роботи, перевірка конспектів, модульна контрольна

		робота №2
	Змістовий модуль 3. Інвестиційна стратегія і тактика	
5.	Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора	усне опитування, перевірка самостійної роботи, вибіркоче тестування
6.	Інвестування в матеріальні активи. Бізнес - планування	усне опитування, перевірка самостійної роботи, міні контрольна-робота
7.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	усне опитування, перевірка самостійної роботи, вибіркоче тестування
8..	Формування портфеля цінних паперів і управління ним	усне опитування, перевірка самостійної роботи, модульна контрольна робота №3

Перелік питань до семестрового контролю

1. Поняття «інвестиція». Види інвестицій.
2. Фінансові інвестиції та їх особливі ознаки.
3. Реальні інвестиції та їх особливі ознаки.
4. Об'єкти та форми реального інвестування.
5. Джерела фінансування інвестицій оновлення та розширення.
6. Капітальні інвестиції.
7. Кількісні критерії прямих інвестицій. Горизонтальні та вертикальні прямі інвестиції.
8. Портфельні інвестиції. Відмінності між портфельними та прямими інвестиціями.
9. Інвестиції в інтелектуальну власність: види, об'єкти, способи передачі.
10. Інноваційна форма інвестування: поняття інновація, інноваційний процес.
11. Структура інвестиційного ринку.
12. Ефект інвестиційного мультиплікатору і його значення для розвитку економіки і підприємництва.
13. Характеристика суб'єктів інвестиційного ринку.
14. Інституційні інвестори: поняття, класифікація.
15. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності.
16. Державні органи, що впливають на реалізацію інвестиційної діяльності на Україні.
17. Форми і види іноземних інвестицій, що можуть бути реалізовані на Україні.
18. Складові характеристик інвестиційного клімату.
19. Характеристика форм прямого та непрямого впливу держави на інвестиційну діяльність.
20. Характеристика типів вільних економічних зон.
21. Порядок створення і функціонування вільних економічних зон на Україні.
22. Особливості функціонування спільних підприємств в Україні.
23. Вплив міжнародних інститутів на міжнародну інвестиційну діяльність (Багатостороннє агентство гарантування інвестицій, Міжнародна фінансова корпорація тощо).
24. Міжнародні рейтинги, що використовуються для оцінки інвестиційної привабливості національних економік. Місце України в системі міжнародних рейтингів, що визначають привабливість інвестиційного клімату країни.
25. Критерії оцінки інвестиційної привабливості регіону.
26. Критерії оцінки інвестиційної привабливості галузі.
27. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємства.
28. Концепція вартості грошей та фактори, що її визначають.
29. Принципи оцінки вартості грошей за часом.
30. Майбутня і теперішня вартість грошей. Прості і складні проценти. Дисконтування грошових потоків.
31. Поняття «ануїтет» і його обчислення.
32. Інвестиційні ризики: сутність, класифікація.

33. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Кейнса.
34. Інвестиційні ризики: методи оцінки.
35. Середнє квадратичне відхилення та коефіцієнт варіації.
36. Модель оцінки капітальних активів /МОКА/.
37. Характеристика пайових цінних паперів.
38. Відмінності простих та привілейованих акцій.
39. Характеристика боргових цінних паперів.
40. Характеристика похідних цінних паперів.
41. Методи фундаментального аналізу цінних паперів.
42. Методи технічного аналізу цінних паперів.
43. Принципи формування інвестиційного портфелю.
44. Види портфелів цінних паперів та їх характеристика.
45. Типи портфелів цінних паперів та їх характеристика.
46. Методи пасивного управління портфелем.
47. Методи активного управління портфелем.
48. Класифікація портфельних ризиків.
49. Поняття «диверсифікація» в інвестиційній діяльності.
50. Методи оцінки портфельних ризиків.
51. Джерела інформаційного забезпечення портфельного інвестора.
52. Типи та види інститутів спільного інвестування.
53. Структура портфелів інститутів спільного інвестування (диверсифікованих, недиверсифікованих, венчурних).
54. Джерела фінансових ресурсів інвестування.
55. Порівняльна характеристика способів залучення капіталу для фінансування інвестиційної діяльності.
56. Банківський кредит як джерело фінансування інвестиційної діяльності.
57. Фінансовий лізинг як джерело фінансування інвестиційної діяльності.
58. Класифікація інвестиційних проектів.
59. Життєвий цикл проекту: характеристика фаз і стадій реалізації проекту.
60. Зміст стратегічного планування проекту.
61. Зміст оперативного планування проекту.
62. Структура бізнес-плану. Характеристика його складових. Вимоги до складання.
63. Види інвестиційних стратегій.
64. Методологія і принципи розробки інвестиційної стратегії.
65. Постійні та змінні витрати за проектом.
66. Юридичне забезпечення інвестиційного проекту.
67. Організація оперативного управління проектом.
68. Організаційний план інвестиційного проекту.
69. Аналіз соціальних аспектів проекту.
70. Моніторинг інвестиційного проекту: мета, види і напрями моніторингу.
71. Комплексна оцінка інвестиційного проекту. Критерії відбору інвестиційних проектів (якісні і кількісні).
72. Метод чистої приведеної вартості: зміст, порядок обчислення.
73. Метод індексу прибутковості: зміст, порядок обчислення.
74. Аналіз чутливості реагування проекту.
75. Внутрішня норма доходності проекту.
76. Період окупності: зміст; основні вимоги; підходи до розрахунку.
77. Визначення умов беззбитковості проекту.
78. Виробничий план проекту.
79. Організаційний план проекту.
80. Фінансовий план проекту.
81. Маркетинговий план проекту.

82. Екологічна експертиза проекту.
83. Завдання аналізу інвестиційного проекту.
84. Типові помилки при реалізації проекту.
85. Причини припинення робіт за проектом. Форми виходу з проекту.
86. Аналіз контрактного забезпечення проекту.
87. Аналіз зовнішніх умов реалізації проекту.
88. Порядок проведення експертизи інвестиційного проекту.
89. Аналіз комерційної здійснюваності проекту.
90. Способи виконання робіт за проектом.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Викладання дисципліни передбачає використання новітніх освітніх технологій, спрямованих на підвищення зацікавленості студентів в вивченні курсу, оволодінні теоретичними та практичними знаннями з предмету. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни будуть здійснюватися проблемні лекції (за участю студентів), презентації (лекцій/семінарів), кейси (оцінка теорії через практичні аспекти), робота в малих групах та семінари-дискусії, що використовують мультимедійне техніко-програмне забезпечення. Рекомендовані методи активації наведені нижче у таблиці 6.

Таблиця 6

Складові методів активізації процесу навчання

№ п/ п	Тема	Методи активізації процесу навчання		
		Лекції	Семінари (практичні)	Інше
Змістовий модуль 1. Методологічні основи інвестування				
1.	Економічна суть та форми інвестування		Семінар – дискусія	
2.	Структура інвестиційного ринку. Державне регулювання інвестиційної діяльності		Семінар – дискусія	Інтернет-звіти студентів по нормативній базі
Змістовий модуль 2. Методологічний інструментарій інвестування				
3.	Вартість капіталу. Оцінка грошових потоків, що виникають в інвестиційній діяльності.		Семінар – дискусія	
4.	Інвестиційні інструменти і їх оцінка	Презентація	Семінар – дискусія	
Змістовий модуль 3. Інвестиційна стратегія і тактика				
5.	Формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора		Семінар – дискусія	
6.	Інвестування в матеріальні активи. Бізнес - планування	Презентація	Семінар – дискусія	
7.	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу		Семінар – дискусія	Інтернет-звіти студентів по нормативній базі
8.	Формування портфеля цінних паперів і управління ним		Семінар – дискусія	

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові

1. Закон України „Про режим іноземного інвестування” від 19 березня 1996р.
2. Закон України „Про промислово-фінансові групи” від 21 листопада 1995р.
3. Закон України „Про цінні папери і фондовий ринок” від 23.02.06 №3480-IV
4. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" від 30.10.96 № 448/96-ВР
5. Закон України "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)" від 15.03.01 № 2299-III
6. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”. Прийнятий ВР України 16 квітня 1991 р.// Збірник “Законодавства України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996.С.1-39.
7. Закон України “Про інвестиційну діяльність”. Прийнятий ВР України 18 вересня 1991 р.// Збірник “Законодавства України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996.С.3-17.
8. Закон України “Про підприємництво”. Прийнятий ВР України 26 лютого 1991 р.// Збірник “Законодавства України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996.С.191-200.
9. Закон України “Про власність”. Прийнятий ВР України 7 лютого 1991 р.// Збірник “Законодавства України”. Інститут законодавства, т.2.-К.,1996. С.1-57.
10. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 №2121-III.
11. Закон України “Про страхування”. Прийнятий ВР України 7 квітня 1996 .
12. Закон України “Про заставу”. Прийнятий ВР України 2 жовтня 1992 р.
13. Закон України “Про загальні основи створення і функціонування спеціальних /вільних/ економічних зон”. Прийнятий ВР України 13 жовтня 1992 р.
14. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.01 № 2664-III // Урядовий кур’єр. – 2001, 23 серпня.
15. Указ Президента України „Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні» 12 липня 2001 року № 512/2001
16. Постанова НБУ "Про врегулювання порядку здійснення іноземними інвесторами інвестицій в Україну" 20.07.99 № 356 // Додаток до Вісника НБУ. - 1999.- № 10.
17. Постанова НБУ “Положення про порядок надання резидентам України індивідуальних ліцензій на отримання кредитів в іноземній валюті від іноземних кредиторів” від 28 вересня 1995 року №244.
18. Про заходи щодо поліпшення інвестиційної привабливості України Розпорядження Кабінету Міністрів України № 55-р від 22.02.2001 р.
19. Положення про регулювання діяльності фондових бірж та торговельно-інформаційних систем, ДКЦПФР (зі змінами і доповн. від 04.09.2003) , зареєстроване в МЮУ 03.02.97 р. № 20/1824
20. Положення про функціонування фондових бірж, Рішення ДКЦПФР від 19.12.2006 № 1542, зареєстровано в МЮУ 18.01.2007 р. № 35/13302
21. Положення про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів, рішення ДКЦПФР від 02.11.06 р. № 1227, зареєстроване 30.11.06 р. №1252/13126
22. “Порядок видачі дозволу на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів, як виключної діяльності” , Зареєстровано в МЮУ 9.10.1996 року за №585/1610, Затверджено наказом ДКЦПФР від 13.09.1996 року №203-а.//”Галицькі контракти”, №1, 1997.С.56-59.
23. Перелік іноземних бірж та торговельно-інформаційних систем, після проходження лістингу на яких цінні папери іноземних держав та іноземних юридичних осіб можуть становити активи інститутів спільного інвестування, рішення ДКЦПФР від 02.02.05 р. №40, зареєстроване 21.02.05р. №253/10533
24. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій 23.02.98 № 22, Зареєстровано в МЮУ 31.03.1998 р. за № 214/2654

Основні

25. Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент: К.,МП "ІТЕМ", 1995,-447 с.
26. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність. Методика та організація обліку і контролю: монографія/ Бондар М. І. - К.: КНЕУ, 2008. - 256 с.
27. Борщ Л.М. Інвестування: теорія і практика: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005. - 470 с.
28. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз: Навч. посібник /[І. М. Боярко, Л.Л. Гриценко] – К.: ЦУЛ, 2011. – 400с.
29. Вовчак О.Д. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб./ [Вовчак О.Д., О.В. Колянко, І.Б. Чікіта]. - Львів: Видавництво ЛКА, 2010. - 260 с.
30. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посіб./ [Вовчак О.Д.]. - Львів: "Новий Світ-2000", 2011. - 544 с.
31. Гуткевич С.О. Інвестування: теорія і практика: навч. посіб./ Гуткевич С.О. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006. - 234 с.
32. Гончаров А.Б. Інвестування: Навч. посіб./ Харківський держ екон. Університет. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2004
33. Данілов О.Д., Івашина Г.М., Чумаченко О.Г. Інвестування: навчальний посібник. - К.: Видавничий дім "Ком'ютерпрес", 2008. - 364 с.
34. Договори в сфері інвестування: навч. посібник/ [Щотова Ю.М., Лазько Г.З., Бойко В.М. та ін.]. - К.: Алерта, 2015. - 192 с.
35. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навч. посіб./ Дука А. П. - 2-е вид. - К.: Каравела, 2012. - 432 с.
36. Інвестування : практикум / [Т. В. Майорова, В. І. Максимович, С. В. Урванцева та ін.] ; за наук. ред. Т. В. Майорової. — К. : КНЕУ, 2012. — 577 с.
37. Інвестування: підруч./ [Ред. Омелянович Л.О.]. - К.: Знання, 2012. - 278 с.
38. Інвестування: підручник/ [За ред. В.Г. Федоренко, М.П. Денисенка]. - К.: Алерта, 2012. - 272 с.
39. Куриленко Т.П. Проектне фінансування: Підручник. - К.: Кондор, 2006.
40. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми: [навч. посіб.] / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан - К.: Знання, 2006. – 423 с.
41. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: Підручник. й Тернопіль: Економічна думка, 2014. — 544 с.
42. Лук'яненко Д.Г., Губський Б.Г., Мозговий О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність. – К., 2003.
43. Ляліна Н.С., Олійник В.В., Рудь Л.П., Філімонов Ю.Л. Інвестування: навч. посіб. / ХНАУ. – Х., 2014. – с.
44. Майорова, Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Т. В. Майорова]; – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с
45. Матюшенко І. Ю. Інвестування (в контексті міжнародної інтеграції України) : навч. посібн. / І. Ю. Матюшенко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 396 с.
46. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006
47. Музиченько А.С. Інвестиційна діяльність в Україні: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. – К.: Кондор, 2005
48. Мертенс А. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: КИА, 1997.
49. Нікбахт, Гропеллі. Фінанси. Основи:-Пер.з англ. - К.,1993.-383 с.
50. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. К., 2003
51. Носова О.В. Іноземні інвестиції в транзитивній економіці України: Монографія. Х., 2001
52. Отецький В.Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії та практики.-К.: ІАЕ УААН, 2003
53. Пересада А.А., Смирнова О.О., Онікієнко С.В., Ляхова О.О. Інвестування: Навч.-метод. посібник. -К.: КНЕУ, 2001

54. Пересада А.А., Коваленко Ю.М., Онікієнко С.В. Інвестиційний аналіз: Підручник – К.: КНЕУ, 2005 -485с.
55. Пересада А.А., Майорова Т.В. Інвестиційне кредитування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002
56. Пособие ЕРНСТ энд ЯНГ по составлению бизнес-плана/ Пер. с англ., 2-е изд. - М.: “Джон Уайли энд Санз”, 1995. -224 с.
57. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 263 с.
58. Савчук В.П., Прилипко С.И., Величко Е.Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учеб. Пособие. – К.: Абсолют-В, Ольга, 1998. – 304с.
59. Сазонець І. Л., Федорова В. А. Інвестування: підруч. - К.: ЦУЛ, 2011. - 312 с.
60. Федоренко В.Г. Інвестування: підруч./ Федоренко В. Г. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Алерта, 2008. - 448 с.
61. Фабоцци Фрэнк Дж. Управление инвестициями. Пер. с англ. М.: ИНФРА М, 2000
62. Федоренко В.Г. Инвестознaвство: Підручник. – 3-тє вид., допов. – К.: МАУП, 2004. - 408с.
63. Циглик І.І., Кропельницька С.О., Білий М.М., Мозіль О.І. Аналіз і розробка інвестиційних проєктів: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. -160с.
64. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Инвестиции. – М.: ИНФРА-М, 1998
65. Шклярук С.Г. Портфельное инвестирование. Теория и практика. Курс лекций по инвестированию, формированию и управлению инвестиционным портфелем.-Учебное пособие .-К.:Нора-принт, 2000 .-367 с.
66. Шклярук С. Г. Проектне фінансування: навч. посіб./ Шклярук С. Г. - К.: ДП " Вид. дім. "Персонал", 2009. - 472 с.
67. Щукін Б.М. Інвестування: Курс лекцій. – К: МАУП, 2004.– 213с.

Додаткові

68. Алексеєнко Л.М.,Олексієнко В.М., Юркевич А.І. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник) .-К.;Тернопіль: Максимум; Економічна думка, 2000
69. Бернстайн Л.А. Анализ финансовой отчетности: Пер. с англ., М.: “Финансы и статистика”.1996.- 623 с.
70. Булеев И.П., Богачев С.В., Мельникова М.В. Промышленные корпорации: особенности развития и принятия решений: Монография. Донецк, 2003
71. Блохина В.Г. Инвестиционный анализ. Ростов н/Д: Феникс, 2004, - 320с.
72. Буренин А.Н. Рынки производных финансовых инструментов. - М.: "ИНФРА-М", 1996.
73. Внукова Н. М. Ринок фінансових послуг: Навчально – методичний посібник. – Х.: ІНЖЕК, 2004. – 276 с.
74. Верба О.В., Загородніх М.О. Проектний аналіз. – К.: Наукова думка, 2000
75. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. -К.: Наукова думка, 1998
76. Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності: Підручник. К.: Алерта, 2003
77. Дудяк Р. Основи біржової діяльності на товарному і фондовому ринку:Навч. посіб.- Львів: Львівськ. держ. аграрн. ун-т, 2001
78. Жданов В.П. Организация и финансирование инвестиций. – Калининград : Янтарный сказ, 2000
79. Иванов Ю.В. Слияния, поглощения и разделение компаний: стратегия и тактика трансформации бизнеса. М., 2001
80. Идрисов А.Б. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций. - М.: Инфра - М, 1996.
81. Інвестологія: наука про інвестування / За ред. проф. С.К. Реверчука.- К.:Атіка, 2001
82. Загородній А.Г., Стадницький Ю.І. Менеджмент реальних інвестицій: Навч. посіб. – К.: Знання, КОО, 2000. – 209 с.

83. Калина А.В., Кошесев О.О. Фондовый рынок. Навчальний посібник. – К.: Вид-во „Університет „Україна”, 2006
84. Килячков А.А., Чалдаева Л.А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: Юристъ, 2001
85. Киреев А.П. Международная экономика: Учеб. пособие для вузов. Ч.1: Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. М., 2000
86. Ковалевський В.В., Козак Ю.Г., Грищенко С.Г. Новицький В.М., Макогон Ю.В. Міжнародні організації: Навч.посібник/ За ред. Ковалевський В.В., Козак Ю.Г. Одеса, 2001
87. Ковалев В.В. Методы оценки инвестиционных проектов - М.: Финансы и статистика, 1998.
88. Липсиц И.В., Косов В.В. Инвестиционный проект. - М.: БЕК, 1996.
89. Лысенков Ю.М., Рымарчук А.И., Музыченко О. Фондовый рынок: терминологический словарь-справочник. – К.: Діалог-прес, 1997.
90. Лысенков Ю.М., Рымарчук А.И., Педь И.В. Участники фондового рынка: Функции, организация деятельности. Кн. 5. -К.: Вісник фондового ринку, 1998
91. Лоренс Дж. Гитман, Майкл Д. Джонк. Основы инвестирования: Пер. с англ., М. “Дело”. 1997.- 991 с.
92. Ляшенко В.И. Фондовые индексы и рейтинги.-Донецк: Сталкер, 1998
93. Майер Дж. М., Олесневич Д.Л. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Д.Л. Олесневич (наук.ред.). К., 2002
94. Мансухані Г.Р. Золоте правило інвестування: Пер.з англ.-М.,1995.-93 с.
95. Мельник В.В., Козюк В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посібник. Тернопіль, 2003
96. Мендрул О.Г., Павленко І. А. Фондовый рынок: операції з цінними паперами: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. -156с.
97. Міжнародні фінанси: Підручник/ О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шеремет та ін.; за ред. О.І. Рогач. К., 2003
98. Мозговий О.М. Фондовый рынок: Навч.посібник. -К.: Вид-во КНЕУ, 1999.
99. Роуз Питер. Банковский менеджмент: Пер. с англ., М., Академия народного хозяйства при Правительстве Российской Федерации. 1995.-743 с.
100. Роберт Н.Холт. Основы финансового менеджмента: Пер. с англ. М.,-1993.-506 с.
101. Роберт Н.Холт, Сет Б.Барнес. Планирование инвестиций. Пер. с англ. М.,-118 с.
102. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. К.: Либідь, 2005. -715с.
103. Рогач О.І., Шнирков О.І. Транснаціоналізація світового господарства та перехідні економіки: Навч. посібник. К., 1999
104. Рогач О.І., Шнирков О.І. Країни, що розвиваються, і транснаціоналізація світової економіки: Навч. посібник. К., 1998
105. Рокоча В.В., Плотніков О.В., Новицький В.Є., Кудирко Л.П., Сльозко О.О. Транснаціональні корпорації: Навч. посібник. К., 2001
106. Ромашко О.Ю. Регулювання міжнародних фондових ринків: Навч. посібник. -К.:КНЕУ, 2000.-240 с.
107. Румянцев А.П., Климко Г.Н., Рокоча В.В., Савчук В.І., Дідівський М.І. Міжнародна економіка: Підручник /А.П.Румянцев (ред.). К., 2003
108. Рут Ф.Р., Філіпенко А. Міжнародна торгівля та інвестиції/Пер. з англ. – К.: Основи, 1998
109. Смирнов А.Л. Организация финансирования инвестиционных проектов. М.: 1993.
110. Торгова Л.В., Хитра О.В. Спільні підприємства в Україні: організаційно-економічний механізм і ефективність функціонування. К., 2001
111. Тьюз Р., Бредлі Э., Тьюз Т. Фондовый рынок. -6-е изд. Пер. с англ.-М.:Инфра-М,1999
112. Федоренко В.Г. Іноземне інвестування економіки України. – К.: МАУП, 2004.- 270с.
113. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навч.посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. К., 2001

114. Черкасов В.Е. Международные инвестиции: Учебн.-практ. пособие. - М.: Дело, 1999
115. Ченг Ф.Ли, Джозеф И. Финетти Финансы корпораций. – М.: Инфра-М, 2000
116. Шелудько В.М. Финансовый рынок: Навч. посіб.-К.:Знання-Прес,2002.-535 с.
117. Шклярчук С.Г. Финансовая система: структура, механизм функционирования, оптимизация. Финансовые рынки, финансовые институты и участники, финансовые инструменты, методы анализа, регулирование и оптимизация: Монография.-К.:Нора-принт, 2003.-568 с.
118. Энг М.В., Лис Ф.А., Мауер Л.Дж. Мировые финансы. М., 1998.
- Електронні джерела*
1. <http://www.globalpolicy.igc.org>.- висвітлює новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
 2. <http://www.ipplanet.net/fdisurvey>- інформація щодо світових потоків прямих інвестицій
 3. <http://www.oecd.org>.- офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР
 4. <http://www.standartsandpoors.com> – сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
 5. <http://www.moody.com> - сайт рейтингового агентства Moody's, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
 6. <http://www.transnationale.org>.- надає інформацію про більш ніж 10000 компаній, включаючи ТНК
 7. <http://www.unctad.org/wir/index.htm>- інформація щодо оглядів світових інвестицій
 8. <http://www.finance.yahoo.com> – новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
 9. <http://www.fdi.eu.com> інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК
 10. <http://www.ssmc.gov.ua> – офіційний сайт Державної комісії по цінним паперам та фондовому ринку
 11. <http://www.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України
 12. <http://www.ufs.com.ua>.- український фінансовий сервер
 13. <http://www.investfunds.com.ua> – інформаційний фінансовий сервер